

Állami Számvevőszék

ELEMZÉS

**a 2014. évi integritás felmérés
egészségügyi intézménycsoportban
mért eredményeiről**

2015. április

Az elemzés készítését felügyelte:

Dr. Pulay Gyula Zoltán
felügyeleti vezető

Az elemzést készítette:

Cseh Árpád
számvevő asszisztens

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	5
2. Amit a felmérésről tudni kell	6
3. Az elemzés főbb adatai	9
4. Korrupciós kockázatok és kontrollok	10
4.1. Átfogó indexértékek alakulása	10
4.2. Összefüggés a kockázatok és kontrollok szintje között.....	10
4.3. Eredendő Veszélyeztetettségi Tényezők (EVT) index alakulása	11
4.4. A Korrupciós Veszélyeket Növelő Tényezők (KVNT) index alakulása.....	13
4.5. A Kockázatokat Mérséklő Kontrollok Tényezője (KMKT).....	17
5. Kiemelt figyelmet érdemlő kockázati tényezők indexenként.....	23

ELEMZŐTÁBLÁK

1. BEVEZETÉS

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) 2014-ben már negyedik alkalommal térképezte fel a közintézmények korrupciós kockázatoknak való kitettségét, valamint az azzal szembeni ellenálló-képességüket. Az évenkénti felméréssorozattal az ÁSZ egyedülálló „magyar modellt” alakított ki. A modell alapjául az egyes intézmények szervezeti integritásának erősítésére kifejlesztett holland módszer szolgált, amelyet adaptáltunk, továbbfejlesztettünk, illetve kiterjesztettünk az egész magyar közszférára. A 2014. évi adatfelvételben minden eddiginél több, 1584 szervezet vett részt. A felmérés keretében önként válaszoló intézmények által foglalkoztatottak hivatali létszáma meghaladta a magyar közszféra teljes létszámának 55 százalékát, vagyis széleskörű elköteleződés mutatkozik. Egyre emelkedik azon intézmények száma, amelyek az integritás erősítését, illetve a korrupciós kockázatok azonosítását a korrupció megelőzésének fontos eszközeként tartják számon.

Az intézménycsoporti külön elemzések készítésével az ÁSZ célja az, hogy az integritás kérdőívet kitöltő intézmények összevethessék saját kockázataikat és kontrolljaikat az intézménycsoportjukra jellemző kockázatokkal és kontrollokkal.

A tanulmány két részből áll. Az első rész egy átfogó elemzést tartalmaz az egészségügyi intézmények tipikus korrupciós kockázatairól, illetve az azok kezelésére hivatott „kemény” és „lágy” integritáskontrollok kiépítettségének szintjéről. Ezzel **elsősorban az egészségügyi intézmények vezetőinek figyelmét szeretnénk felhívni az integritást fenyegető veszélyekre, illetve a kontrollok erősítésének lehetőségeire.** A kiemelések az elemzést készítő álláspontját tükrözik, és lehetséges, hogy az olvasó más következtetéseket von le a tanulmányban közölt számsorokból, ábrákból, táblázatokból.

A tanulmány második része előbb tételesen felsorolja azokat a kérdéseket, amelyekre az adott válaszok a kockázati tényezők tekintetében az egészségügyi intézménycsoport indexértékének átlagát meghaladó veszélyeztetettséget, vagy az integritáskontrollok vonatkozásában átlag alatti kiépítettségi szintet jeleznek. Ezt követően elemző táblákat közlünk. A táblázatokban feltüntetjük, hogy a kérdőív egyes kérdésre az egészségügyi csoportba tartozó szervezetek milyen arányban adtak igenlő vagy nemleges (esetenként „nem értelmezhető”) válaszokat. Ilyen módon az egyes intézmények összehasonlíthatják saját válaszaikat a csoportra jellemző válaszokkal, azaz meghatározhatják, hogy a csoport átlagához vagy tipikus értékeihez képest saját szervezetükben hol észleltek súlyosabb kockázatot, illetve hol azonosítottak a kontrollok területén hiányosságokat. Az összevetés alapján eredményesebben tudják kijelölni a korrupciós kockázataik mérséklése érdekében szükséges lépéseket. Az elemző táblák tehát aktív használatot tesznek lehetővé és igényelnek az egészségügyi szervezetei részéről.

Abban a reményben adjuk át ezt az elemzést a felmérésben közreműködő szervezeteknek, hogy azt eredményesen tudják felhasználni saját kockázatelemző munkájukhoz, integritáskontrolljaik megerősítéséhez és az integritásközpontú szervezeti kultúra megteremtéséhez, erősítéséhez.

Budapest, 2015. április 22.,

Domokos László

2. AMIT A FELMÉRÉSRŐL TUDNI KELL

Korrupciós kockázat az a vélt vagy valós lehetőség, amely az adott intézmény és más külső szereplők (természetes személyek, szervezetek) közötti együttműködés során jelenik meg, és jogosulatlan előnyhöz juttathatja az együttműködő feleket az intézmény, illetve a közszféra kárára. Ez lehet anyagi természetű, a szolgáltatások színvonalában jelentkező, vagy bizalomvesztéssel járó kár. Ezen általános értelmezési kereten belül az intézmények jogállása és feladatköre alapján lehet azt meghatározni, hogy mikor és milyen tevékenységek (pl. közhatalom gyakorlása vagy közösségi javak elosztása) vonatkozásában állhat fenn a korrupció veszélye. Ezt nevezük eredendő veszélyeztetettségnek. Vannak emellett olyan működéssel összefüggő tényezők (pl. átalakulás vagy külső pénzügyi támogatás), amelyek az intézmény típusától függetlenül növelik a korrupciós veszélyeztetettséget. Ezeket nevezük korrupciós veszélyeket növelő tényezőknek. E veszélyeket a kockázatokat mérséklő kontrollok kiépítésével és működtetésével lehet kezelni. Erre az elméleti alapra építve a felmérés arra irányul, hogy az eredendő veszélyeztetettségi tényezőket 30, a korrupciós veszélyeket növelő tényezőket 64, a korrupciós kockázatokat mérséklő kontrollokat 61 kérdés segítségével azonosítsa. Az adott kérdéscsoportokra adott válaszok pontértéke alapján három, százalékos (0-100%) formában megadott indexet számol a felmérési adatokat feldolgozó informatikai rendszer:

- Az **Eredendő Veszélyeztetettségi Tényezők (EVT)** index a szervezetek jogállásától és feladatkörétől függő – eredendő – veszélyeztetettség összetevőit teszi mérhetővé. Olyan tényezők határozzák meg, amelyek alakítása az alapítószerv jogalkotási hatáskörébe tartozik, így például a hatósági jogalkalmazás, a (jogi) szabályozás, vagy a különféle (oktatási, egészségügyi, szociális és kulturális) közszolgáltatások nyújtása.
- A **Korrupciós Veszélyeket Növelő Tényezők (KVNT)** index az egyes intézmények napi működésétől függő – az eredendő veszélyeztetettséget növelő – összetevőket jeleníti meg. Leképezi a költségvetési szervek jogi/intézményi környezetének jellemzőit, működésük kiszámíthatóságát, stabilitását, továbbá az intézmények működtetése során jelentkező – alapvetően a mindenkori menedzsment döntéseitől befolyásolt – olyan változó tényezőket, mint a stratégiai célok meghatározása, a szervezeti struktúra és kultúra alakítása, valamint a személyi és költségvetési erőforrásokkal, illetve a közbeszerzésekkel való gazdálkodás.
- A **Kockázatokat Mérséklő Kontrollok Tényezője (KMKT)** index azt tükrözi, hogy az adott szervezetnél léteznek-e intézményesült kontrollok, illetőleg, hogy ezek ténylegesen működnek-e, betöltik-e rendeltetésüket. Ehhez az indexhez olyan faktorok tartoznak, mint a szervezet belső szabályozása, a belső ellenőrzés, valamint az egyéb integritás kontrollok: etikai követelmények meghatározása, összeférhetlenségi helyzetek kezelése, a bejelentések, panaszok kezelése, rendszeres kockázatelemzés.

Az EVT és KVNT esetében minél magasabb az index értéke, annál több kockázati tényező van jelen az adott szervezet működésében. Ezzel szemben a KMKT tekintetében minél magasabb a mutatószám értéke, annál több a szervezetben kiépült és/vagy működő kontrollok mennyisége.

Az önkéntesen résztvevő szervezetek által visszaküldött kérdőívek valóságot tükröző kitöltését az ÁSZ a feldolgozás során nem kontrollálta, így az esetlegesen téves válaszok kiszűrésére nem került sor. Az egyes intézménycsoportok hasonlóan feltételezett jellemzői ellenére előfordult, hogy az azonos intézménycsoportokhoz tartozó szervezetek egy-egy adott kérdésre (például közszolgáltatás nyújtása) szélsőségesen eltérő válaszokat adtak, amely az átlag index értékeket is

befolyásolta. Az elemzésnek nem célja a hibás vagy nem megfelelően értelmezett kérdésekre adott válaszok kiszűrése, csak utalunk az elemzésünkben arra, ha az adatok ellentmondásokat jeleznek.

A következő táblázatban a felmérésben használt fontosabb fogalmakat ismertetjük:

gazdasági érdekeltség	Gazdasági érdekeltség lehet különösen gazdasági társaságban (Kft., Bt., Nyrt., Zrt.) tulajdoni részesedés, gazdasági vezetői tisztség vagy tagság, illetőleg a szervezet tevékenységi köréhez hasonló tevékenységet folytató egyéb szervezetben (alapítvány, szakmai vagy társadalmi érdekképviselői szervezet) betöltött tisztség.
integritás	Az „integritás” – egyik gyakran használt jelentése szerint – az elvek, értékek, cselekvések, módszerek, intézkedések konzisztenciáját jelenti, vagyis olyan magatartásmódot, amely meghatározott értékeknek megfelel. Integritás-irányítási rendszer bevezetése a szervezetben a szervezethez rendelt közfeladatok integritás szempontú ellátását, az érték alapú működéssel (integritással) összefüggő szervezeti követelmények következetes érvényesítését jelenti. (Forrás: „Magyarországi államháztartási belső kontroll standardok Útmutató”, kiadta az NGM 2012 decemberében)
intézkedési terv	Az ellenőrzési javaslatok alapján az ellenőrzött szervezet, szervezeti egység által készített intézkedések végrehajtásának ütemezése a végrehajtásáért felelős személyek és a vonatkozó határidők megjelölésével. (Forrás: 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről, 2. § k) pont)
kockázatelemzés	Kockázatelemzés alatt a működés, illetve egyes tevékenységek, folyamatok lehetséges kockázatainak azonosítását, illetve értékelését értjük, amelynek során a kockázatok bekövetkezési valószínűségét, okozott hatását, illetve a kockázat bekövetkeztének elkerülésére, illetve hatásának csökkentésére teendő intézkedéseket vizsgálják.
kockázatkezelés	Kockázatkezelés minden olyan tevékenység, amely eredményeként a kockázat bekövetkezési valószínűsége vagy hatása megszüntethető, illetve elfogadható szintre csökkenthető.
koncessziós szerződés	A koncesszió olyan engedélyezés vagy engedmény, melynek alapján az állam vagy az önkormányzat a törvényben meghatározott tevékenységek gyakorlásának vagy meghatározott vagyontárgyak létrehozásának és működtetésének jogát visszatértes szerződésben, időlegesen úgy engedi át, hogy a jogosultnak részleges piaci monopóliumot biztosít. Koncesszió-köteles tevékenységek pl. az országos közutak, csatornák működtetése, a bányászati kutatás és kitermelés, a szerencsejátékok szervezése, vagy a közforgalmú vasúti személyszállítás.
korruptiós kockázat	Korruptiós kockázat alatt azt értjük, hogy az adott intézménynek a más személyekkel és szervezetekkel folytatott együttműködése során milyen valós vagy vélt lehetőségek merülnek fel, amelyek az együttműködő fél számára jogosulatlan előnyöket jelenthetnek, az adott intézmény – vagy tágabb értelemben a közszféra – számára pedig valamilyen kárt okozhatnak.

közérdekű bejelentés	A közérdekű bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat. (2013. évi CLXV. törvény 1. § (3) bekezdés)
közszolgáltatás	A költségvetési szervek azon jogszabályban meghatározott vagy a költségvetési szerv által önként vállalt feladatait kell érteni, amelyek célja közösségi igények kielégítése.
külső tanácsadó	„Külső tanácsadó” alatt olyan megbízási vagy vállalkozási szerződés alapján foglalkoztatott vállalkozót vagy gazdasági társaságot kell érteni, aki/amely szakértői közreműködést nyújtott a szervezet számára az uniós támogatások megszerzésére irányuló pályázat elkészítésében.
munkahelyi rotáció	A rotáció lényege, hogy bizonyos munkakörök esetében, előre meghatározott idő elteltét követően a munkatársakat más munkakörökbe irányítják át.
„négy szem” elve	A „négy szem” elve olyan kontroll-mechanizmus, ami az irat-, illetve pénzügykezelési dokumentumok legalább két ember általi áttekintését, illetőleg ellenőrzését jelenti.
panasz	A panasz olyan kérelem, amely egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul, és elintézése nem tartozik más - így különösen bírósági, közigazgatási - eljárás hatálya alá. A panasz javaslatot is tartalmazhat. (2013. évi CLXV. törvény 1. § (2) bekezdés)
rendszeres korrupciós kockázatelemzés	Rendszeres korrupciós kockázatelemzés alatt a korrupciós szempontból releváns kockázatok időszakonkénti (legalább évente végzett) felmérését, azonosítását és olyan kiértékelését értjük, amely alapján a kockázatok mérséklése érdekében konkrét lépések fogalmazhatók meg.
szabálytalansági eljárás (EU)	Az Európai Unió támogatásával megvalósuló projektek során a szabálytalansági eljárást a közreműködő szervezet indítja el és folytatja le akkor, ha a szabálytalanság gyanúját már észlelte. Az eljárás célja, hogy a hibák javításra, a hiányosságok pótlásra kerüljenek, azaz szabályszerűen kerüljön végrehajtásra a projekt.
teljesítményértékelési rendszer	Az egyes munkavállalók által végzett munka mennyiségének és minőségének rendszeres időszakonkénti megítélése szabályozott, illetve egységes és rendszerbe foglalt módon.

3. AZ ELEMZÉS FŐBB ADATAI

Elemzésünkkel segítséget kívánunk nyújtani az egyes egészségügyi intézmények számára ahhoz, hogy a szervezetük integritását fenyegető veszélytényezők beazonosítását, és az azok kezeléséhez szükséges kontrollok felmérését maguk is el tudják végezni. Az intézmények vezetői pedig az így megszerzett információk birtokában folytathassák szervezetük kontrollrendszerének fejlesztését és integritásuk erősítését.

Az elemzés célja, hogy meghatározza a jelentősebb kockázati tényezőket, illetve a kontrollrendszerben fellelhető erősségeket és gyengeségeket.

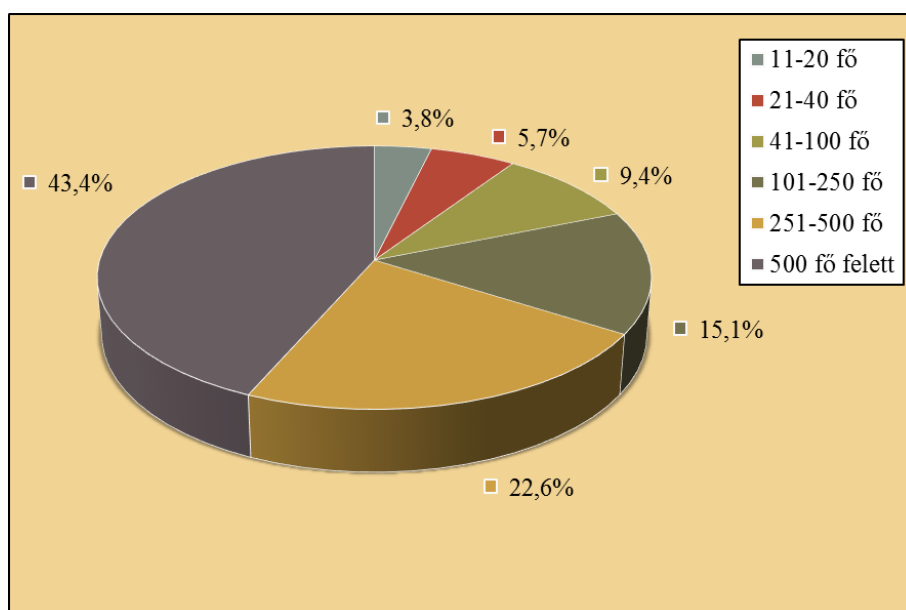
Vizsgált időszak: Az adatfelvételben a felmérési évet megelőző 3 naptári évre (2011. január 1. – 2013. december 31.) vonatkozó adatokat kérdeztük le. Ahol a kérdés nem tartalmazott külön utalást a hároméves időszakra, ott a válaszadóknak a 2013. december 31-én fennálló állapotnak megfelelően kellett adatot szolgáltatniuk. Ahol az adott kérdés az elmúlt naptári évre vonatkozott, ott az adatszolgáltatási időtartam a 2013. január 1. és 2013. december 31. közötti időszak volt.

Vizsgált intézménycsoport: egészségügyi intézmények

Az egészségügyi intézménycsoport keretei között 2014-ben 95 intézményt kértünk fel az integritás kérdőív kitöltésére. Míg a válaszadó szervezetek száma 2012-ben 40 volt, addig 2014-ben a felkért 95 intézmény közül 53 töltött ki és küldött vissza kiértékelhető kérdőívet az ÁSZ részére. Ki kell emelni, hogy 41 szervezet 2013-ban és 2014-ben is részt vett a felmérésben. Ahogy az 1. sz. ábrán is jól látható, a válaszadó egészségügyi intézmények jelentős része (66,0 százalék) 250 főt meghaladó létszámmal látja el feladatait. Az intézménycsoport körében történő integritás felmérés jelentőségét erősíti, hogy az 500 főnél több alkalmazottal rendelkező kategóriában 11 intézmény 1000 főnél több foglalkoztatottal rendelkezik. Ezek közül 8 szervezet létszáma 1500 fő feletti, melyekből 3 intézménynek 2000 főnél is több alkalmazottja van.

1. sz. ábra

Válaszadó egészségügyi intézmények a foglalkoztatottak számának tükrében

4. KORRUPCIÓS KOCKÁZATOK ÉS KONTROLLOK

4.1. Átfogó indexértékek alakulása

A válaszadó 53 egészségügyi intézmény indexértékei alapján meghatározott intézménycsoporti mutatószámokat (EVT, KVNT, KMKT) az 1. sz. táblázat mutatja be. Az ismertetett indexértékek viszonyítási pontként szolgálhatnak a válaszadó egészségügyi intézmények kockázati és kontrollindexeinek értékelésekor.

1. sz. táblázat

Átfogó indexértékek alakulása (%)

Intézménytípusok	EVT	KVNT	KMKT
egészségügy	21,79	33,95	67,55
összes válaszadóra (1584 szervezet) számított mutatószámok	34,26	23,23	60,29

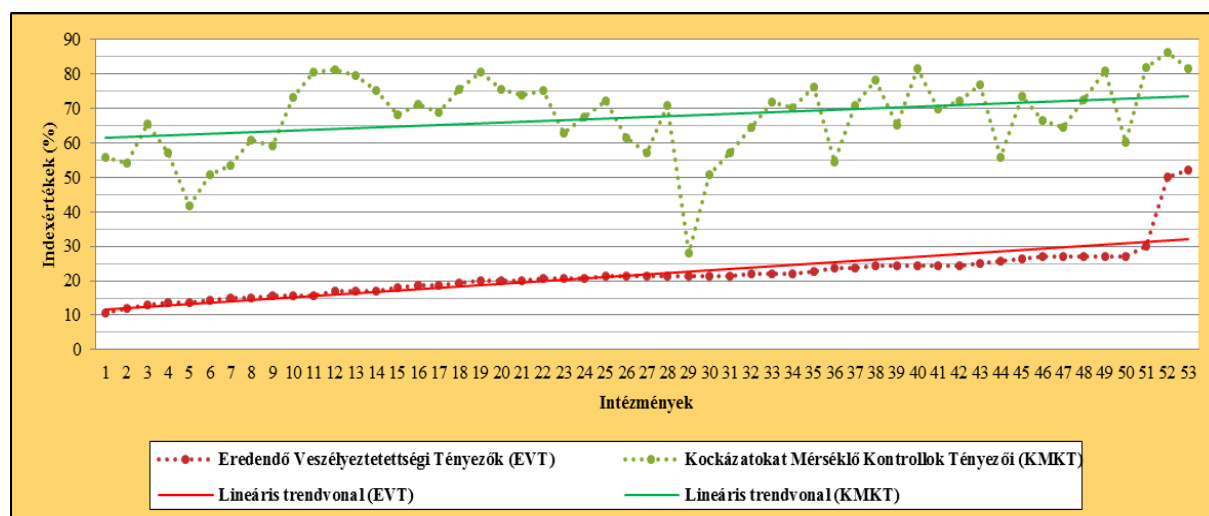
Az egészségügyi intézmények indexértékei alapján megállapítható, hogy az intézménycsoport eredendő veszélyeztetettségi (EVT) szintje jelentős mértékben alatta marad az összes válaszadóra kalkulált eredendő kockázatok szintjének. Az intézménycsoport veszélyeztetettséget növelő tényezőinek (KVNT) szintje ugyanakkor ezzel éppen ellentétes képet mutat, mivel az egészségügyi intézmények esetében az említett kockázati tényezők szintje közel 50 százalékkal haladja meg a teljes válaszadói körre (1584 intézmény) számított értéket. Mindezek mellett az elemzés alá vont intézménycsoport esetében a kiépült kontrollok (KMKT) szintje meghaladja a teljes válaszadói kör átlagos kontrollszintjét. Hangsúlyozzuk, hogy az indexértékek a korrupciós kockázatok szintjére utalnak, nem pedig a korrupcióra.

4.2. Összefüggés a kockázatok és kontrollok szintje között

A 2014. évben végzett felmérés eredményeiről készült összefoglaló tanulmányban és összehasonlító elemzésben külön foglalkoztunk a kockázati és kontrollmutatók közötti összefüggésekkel. Az egészségügyi intézmények körére is elvégeztük a kockázatokkal és kontrollokkal kapcsolatos korrelációelemzést. Az előbbieken említett összefüggéseket a 2. sz. és a 3. sz. ábrák szemléltetik.

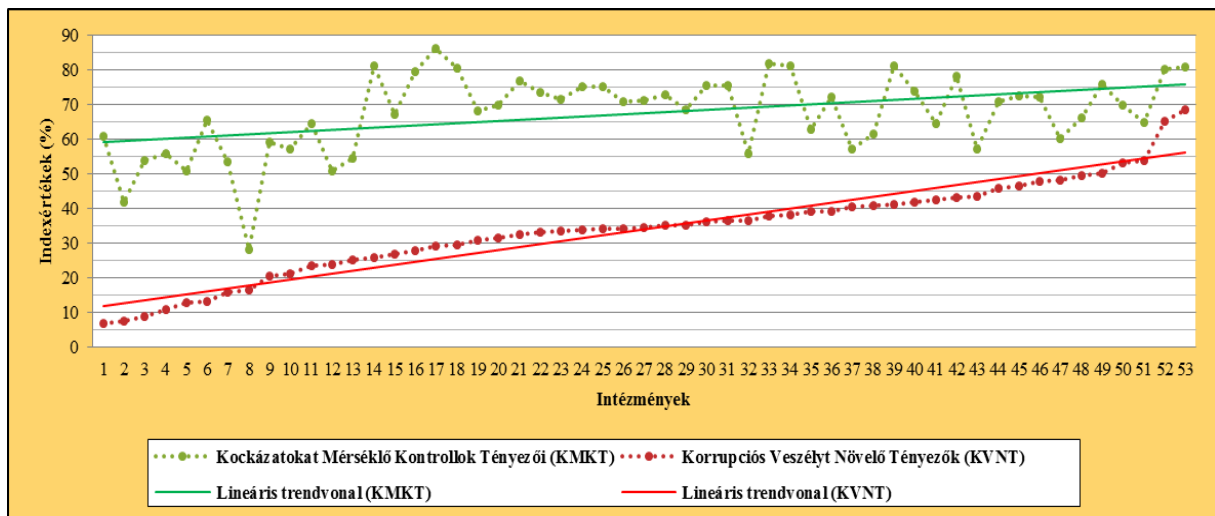
2. sz. ábra

Az EVT-KMKT közötti összefüggés

3. sz. ábra

A KVNT-KMKT közötti összefüggés

Az ábrák jól mutatják, hogy a növekvő sorrendbe állított intézményi EVT (2. sz. ábra) és KVNT (3. sz. ábra) indexértékeket, hogyan követik az adott intézmények kontrollszintjei (KMKT). A 2. sz. ábrából érzékelhető, hogy az egyenletesen emelkedő EVT értékekhez – a lineárisan növekvő trend mellett – intézményenként ingadozó kontrollszint társul. Továbbá érdemes felhívni a figyelmet a 2. sz. ábrán látható utolsó 2 intézmény kiugró EVT értékeire. Ezek az intézmények TEAOR besorolásuk alapján – a többi intézményhez hasonlóan – fekvőbeteg-ellátást, illetve egyéb humán-egészségügyi ellátást végeznek, ugyanakkor vannak egyedi hatósági jogköreik, valamint hatósági jogalkalmazást is folytatnak, amely magyarázattal szolgál a magasabb EVT indexértékekre. A KVNT és a KMKT indexek tekintetében a 3. sz. ábrából jól látható, hogy az ugyancsak emelkedő sorrendbe állított intézményi KVNT értékekhez – a lineárisan növekvő trend mellett – szintén ingadozó kontrollszint járul. A további elemzés eredményei alapján megállapítottuk, hogy a vizsgált egészségügyi intézmények EVT és KMKT, illetve KVNT és KMKT értékei között egyenes arányú (közepesen erős) lineáris korreláció állapítható meg. Tehát minél magasabb egy szervezet kockázati mutatója (EVT, KVNT), valószínűleg annál magasabb a kiépült kontrollokat mérő mutatószám (KMKT) értéke is.

4.3. Eredendő Veszélyeztetettségi Tényezők (EVT) index alakulása

A költségvetési szervek eredendő korrupciós veszélyeztetettségi tényezői körében többek között olyan kockázatokot vizsgálunk, amelyek alakítása az alapító (Országgyűlés, Kormány vagy helyi önkormányzat) jogalkotási hatáskörébe tartozik, mértéke pedig az adott szervezet mindenkori jogállásától és feladatkörétől függ.

Jogalkotással közvetlenül összefüggő hatáskörökkel a válaszadó egészségügyi intézmények közül mindössze 1 rendelkezik. Az intézmény feladatkörébe jogszabálytervezetek társadalmi egyeztetése tartozik.

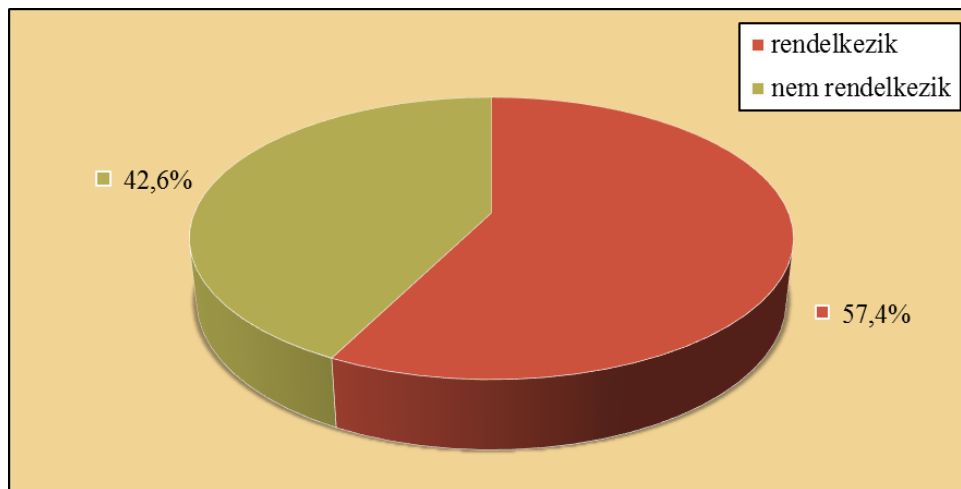
A válaszok alapján **egyedi hatósági jogkörrel rendelkező**, illetve **hatósági jogalkalmazást folytató** intézmény is mindösszesen 2 volt. Erre a 2 szervezetre utaltunk a 2. sz. ábra elemzése során a kiugró EVT értékek kapcsán.

A válaszadó egészségügyi intézmények közül a **közvagyonnal való gazdálkodás és a közpénzek kezelése** vonatkozásában 49 önállóan működő és gazdálkodó, valamint 4 önállóan működő költségvetési szerv volt.¹

A kapott válaszok alapján megállapítottuk, hogy az integritás kérdőívet kitöltő egészségügyi intézmények közül a **díjköteles közszolgáltatást nyújtó** szervezetek 57,4 százaléka rendelkezik jogkörrel arra vonatkozóan, hogy a közszolgáltatáshoz kapcsolódó szolgáltatási díjat méltányosságból elengedje, vagy mérsékelje (lásd 4. sz. ábra). Ez a jogosultság jelentős eredendő kockázati tényezőként jelentkezik az intézmények működése során.

4. sz. ábra

Szolgáltatási díj méltányosságból történő elengedésére, vagy csökkentésére vonatkozó jogkörrel való rendelkezés a díjköteles közszolgáltatást nyújtók körében

Az **egyéb veszélytényezőkkel** kapcsolatos kérdésekre adott válaszok alapján az egészségügyi intézmények összességére jellemző eredendő kockázati tényezőket nem azonosítottunk, azonban megállapítható, hogy az egészségügyi intézmények közül 2 rendelkezett legalább egy alárendelt szervvel, illetve 1 rendelkezett legalább egy háttérintézménnyel.

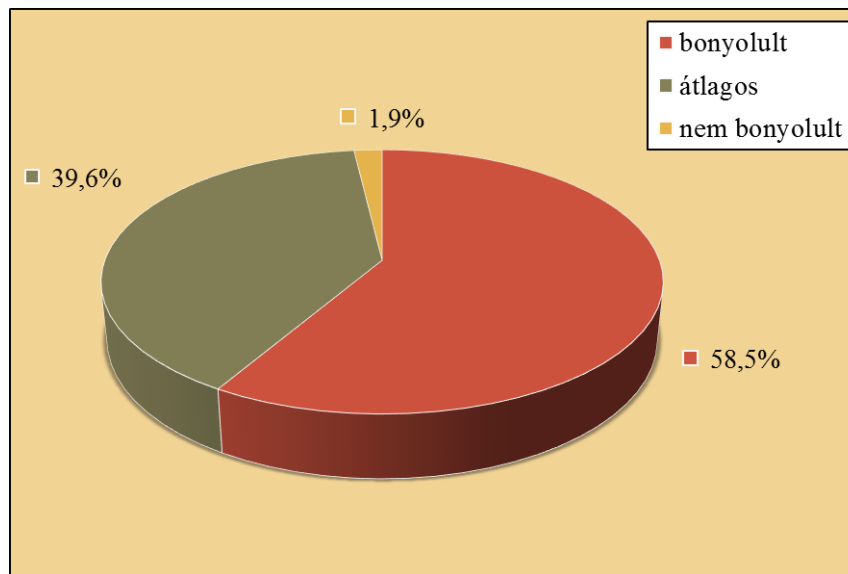
A kitöltött integritás kérdőívek elemzése alapján megállapítható, hogy a **külső szabályozási környezet** megítélése – az egyéb veszélytényezőkkel szemben – kockázatokat rejthet magában, hiszen az egészségügyi intézménycsoport szerveire vonatkozó szabályozási környezetet a válaszadók 58,5 százaléka bonyolultnak ítélte. Mindössze 1 intézmény véli úgy, hogy a rá vonatkozó szabályozási környezet nem bonyolult (lásd 5. sz. ábra). Emellett a kitöltők 39,6 százalékának megítélése szerint az intézménycsoportra vonatkozó jogi szabályozás ellentmondásos, 43,4 százalékuk pedig hiányosnak tartja a szabályozási környezetet.

---

¹ Az önállóan működő és gazdálkodó, illetőleg az önállóan működő kategóriák szerinti felosztást az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 2014. január 1-jétől megszüntette, a kérdés megválaszolásakor azonban az intézményeknek még a törvény 2013. december 31-én hatályos állapotát kellett alapul venniük.

5. sz. ábra

Külső szabályozási környezet megítélése a válaszadó egészségügyi intézmények által

Az eredendő kockázatok körében vizsgáltuk meg a vagyonyilatkozat-tételre kötelezett személyek jelenlétét. Megállapítottuk, hogy a válaszadó szervezetek 96,2 százalékának alkalmazásában vannak vagyonyilatkozat-tételre kötelezett személyek.²

4.4. A Korrupciós Veszélyeket Növelő Tényezők (KVNT) index alakulása

A korrupciós veszélyeztetettséget növelő tényezők körében olyan kockázatokat veszünk górcső alá, amelyek leképezik egyfelől a költségvetési szervek jogi, intézményi környezetének jellemzőit (kiszámíthatóság, stabilitás), másfelől az intézmények működtetése során jelentkező – alapvetően a mindenkori menedzsment döntéseitől befolyásolt – változó tényezőket. Utóbbiak körében kiemelhető a közbeszerzésekben, uniós pályázatokban való részvétel, valamint a személyi és költségvetési erőforrásokkal való gazdálkodás vagy a szervezeti dinamikák változása.

Európai uniós támogatásban a válaszadó 53 egészségügyi intézmény közül 40 részesült az elmúlt 3 év során. A támogatásban részesülő intézmények 95,0 százaléka alkalmazott külső tanácsadót a támogatás megszerzésére irányuló pályázat elkészítéséhez. Az európai uniós támogatásokkal összefüggésben az elmúlt 3 évben az egészségügyi intézmények 5,0 százalékánál indult európai bizottsági vizsgálat, azonban ezek közül egy sem végződött elmarasztalással. Az uniós támogatásban részesült 40 szervezet közül – ugyancsak az elmúlt 3 év folyamán – 9 ellen indult a támogatás felhasználásával kapcsolatban hazai intézmény által kezdeményezett szabálytalansági eljárás, amelyek közül 7 eredménye elmarasztaló volt.

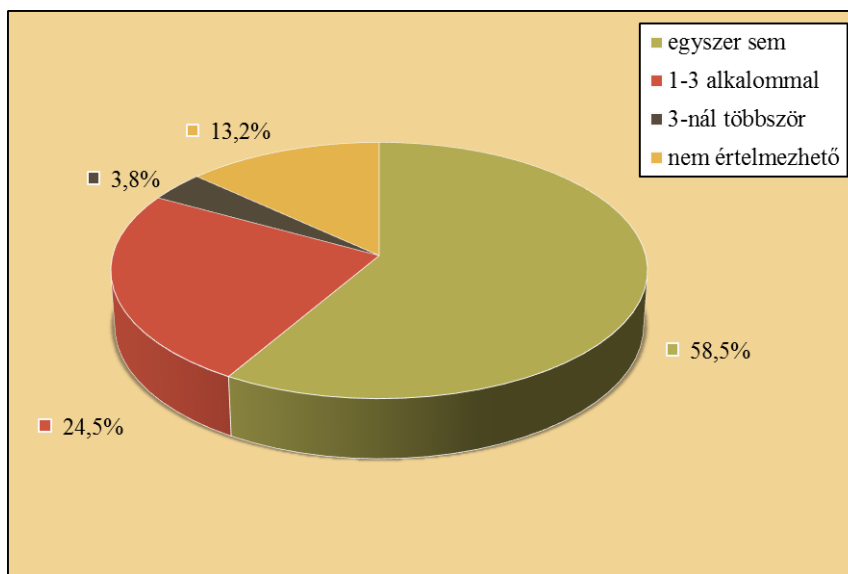
Közbeszerzési eljárás előkészítésében, lebonyolításában a válaszadó intézmények 81,1 százaléka vett részt az elmúlt 3 év folyamán. Ezek az intézmények az elmúlt naptári évben összesen 372 közbeszerzési eljárást fejeztek be, ami szervezetenként átlagosan 8,7 ügyszámot jelent. A válaszadó egészségügyi intézmények 52,8 százaléka vett részt olyan közbeszerzési eljárásban az elmúlt 3 év során, melyben a beszerzés értéke elérte az európai uniós értékhatárt. Az integritás kérdőívet kitöltő szervezetek 60,4 százaléka az elmúlt 3 évben beszerző volt a központosított közbeszerzés keretében. A vizsgált időszak alatt az intézménycsoportban az 53 válaszadó

² A vagyonyilatkozat-tételre kötelezett személyek alkalmazása önmagában nem jelent kockázatot, csupán arra utal, hogy a szervezetnek vannak korrupciós kockázatoknak kitett tevékenységei.

szervezet között 5 olyan volt, amely úgy folytatott le legalább egy beszerzési eljárást vagy működött közre olyan eljárásban, melynek során – valamely ok miatt³ – nem kellett alkalmazniuk a közbeszerzési törvény rendelkezéseit, bár a beszerzés értéke elérte a közbeszerzési értékhatárt.

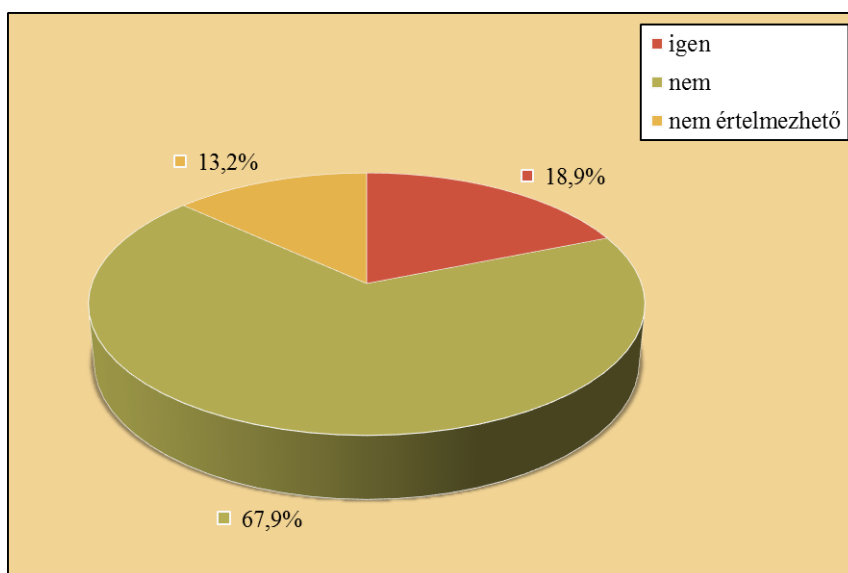
6. sz. ábra

Az adott válaszadó egészségügyi intézmény által indított és Közbeszerzési Döntőbizottságnál megtámadott közbeszerzési eljárások előfordulása az elmúlt 3 évben

7. sz. ábra

Az elmúlt 3 évben közbeszerzési ügyben a válaszadó egészségügyi intézményt elmarasztalta-e jogerősen a Közbeszerzési Döntőbizottság vagy bíróság?

³ A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény 9. §-a felsorolja azon eljárások körét, amelyek nem tartoznak a törvény hatálya alá (kivételek); nem kell alkalmazni rájuk a törvény rendelkezéseit (pl.: védelmi beszerzések, nemzetközi szerződésekben vagy nemzetközi szervezet által meghatározott külön eljárásban történő beszerzés, szolgáltatási koncesszió, közfeladat ellátásának átadására irányuló, illetve kutatási fejlesztési szolgáltatás megrendelésére vonatkozó eljárás).

A kérdőívek kiértékelése során megállapítottuk, hogy az elmúlt 3 év során az egészségügyi intézmények 24,5 százaléka által indított közbeszerzési eljárásokat 1-3 alkalommal, további 3,8 százaléka esetében pedig 3-nál többször támadták meg a Közbeszerzési Döntőbizottságnál. Az arányokat a 6. sz. ábra szemlélteti. Emellett – ahogy az a 7. sz. ábrából kiolvasható – ugyancsak az elmúlt 3 év folyamán a Közbeszerzési Döntőbizottság vagy bíróság közbeszerzési ügyben az intézmények 18,9 százalékát marasztalta el jogerősen.

Az elmúlt 3 évben a válaszadó egészségügyi intézmények 28,3 százaléka vont vissza közbeszerzési ajánlattételi felhívást összesen 26 alkalommal.

A legalább egy közbeszerzési eljárásban résztvevő intézmények 20,8 százalékánál háromnál többször, 30,2 százalékánál 1-3 alkalommal fordult elő az elmúlt 3 év során, hogy háromnál kevesebb ajánlattevő vett részt közbeszerzési eljárásban. Emellett a válaszadó egészségügyi intézmények 20,8 százaléka esetében háromnál többször, 34,0 százalékánál pedig 1-3 alkalommal fordult elő, hogy ugyanaz az ajánlattevő több közbeszerzési eljárást is megnyert. A 2. sz. táblázat a közbeszerzési eljárásban résztvevők száma és az eljárások ugyanazon ajánlattevő általi megnyerésének előfordulása közötti további összefüggéseket szemlélteti.

2. sz. táblázat

A közbeszerzési eljárásban résztvevő ajánlattevők és a megnyert pályázatok arányának alakulása az egészségügyi intézménycsoport esetében

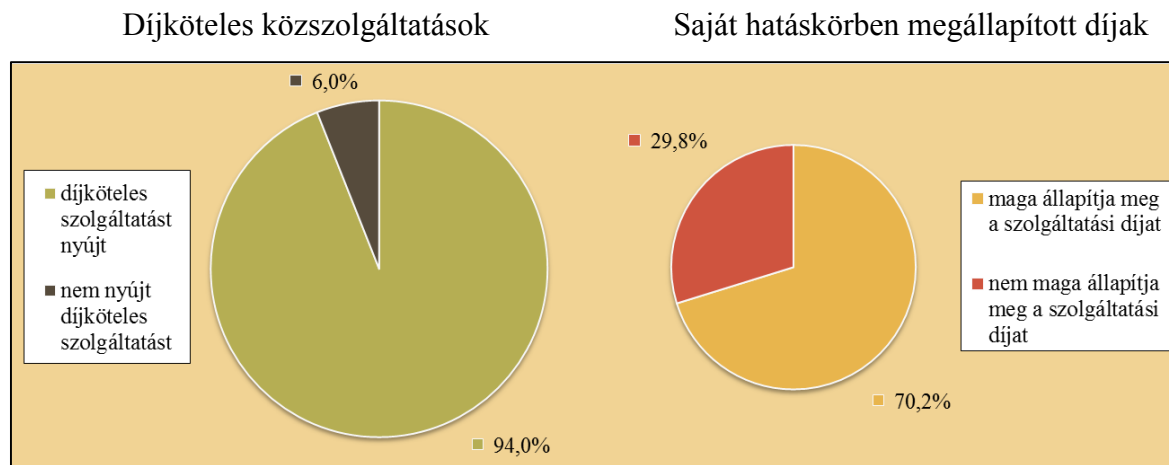
		Az elmúlt 3 évben volt-e olyan közbeszerzési eljárás, amelyben háromnál kevesebb ajánlattevő vett részt?	
	Válaszok	1-3 alkalommal	háromnál többször
Az elmúlt 3 évben előfordult-e, hogy ugyanaz az ajánlattevő több közbeszerzési eljárást is megnyert?	1-3 alkalommal	24,5%	0,0%
	háromnál többször	0,0%	20,8%

A **köztalálékossal való gazdálkodás**, és a **közpénzek kezelése** tárgykörében egyedüli korrupciós kockázatokat növelő tényezőként azonosítottuk, hogy az elmúlt 3 év során az integritás kérdőívet kitöltő egészségügyi intézmények 43,4 százaléka hasznosította valamely ingatlanát.

A **közszolgáltatást** nyújtó egészségügyi intézmények 60,0 százaléka olyan közszolgáltatást nyújt, amely esetében az igénybevevők részéről megnyilvánuló kereslet tartósan és lényegesen meghaladja a rendelkezésre álló kínálatot. A közszolgáltatást nyújtó szervezetek 94,0 százaléka rendelkezik díjköteles szolgáltatással. Ezen intézmények 70,2 százaléka maga határozza meg a nyújtott díjköteles közszolgáltatás díját (lásd 8. sz. ábra).

8. sz. ábra

A válaszadó egészségügyi intézmények megoszlása a nyújtott közszolgáltatások díjkötelessége tekintetében, különös figyelemmel a saját hatáskörben megállapított szolgáltatási díjra vonatkozóan

A **külső szabályozási környezet** és a **szervezeti struktúra** körében vizsgáltuk a szervezeti dinamikát. Az elmúlt 3 évben az egészségügyi intézmények jogállására vagy szervei önállóságra vonatkozó jogi szabályozás a válaszadók 50,9 százaléka, tevékenységére vonatkozó jogi szabályozási környezet pedig 67,9 százaléka esetében legalább egyszer lényegesen változott. Az utóbbi tényező vonatkozásában az integritás kérdőívet kitöltők 50,9 százaléka válaszolt úgy, hogy az többször is lényegesen változott. Az elmúlt 3 évben történt szervezeti struktúraváltozások gyakoriságát vizsgálva, a kapott válaszok alapján megállapítottuk, hogy az intézmények 56,6 százalékánál 1-2 alkalommal, 11,3 százalékánál pedig több mint 2 alkalommal fordult elő ilyen.

A **működési jellemzők** vonatkozásában a kitöltött kérdőívek kiértékelése során megállapítottuk, hogy a válaszadó egészségügyi intézmények 47,2 százaléka vesz igénybe szakértői közreműködést alapfeladatainak ellátására. A válaszok alapján az intézménycsoport 79,2 százalékának vannak kiszervezett feladatai. Ezen szervezetek 78,6 százaléka legalább egy funkcionális feladatát, 54,8 százaléka pedig legalább egy, a szervezet alaptevékenységének körébe tartozó feladatát kiszervezi. Emellett 33,3 százalék azon intézmények aránya, amelyek legalább egy alap- és funkcionális feladatot kiszerveznek. További kockázatokat növelő tényezőként jelentkezik, hogy a vizsgált egészségügyi intézmények 50,9 százalékának van érvényes, többéves együttműködési megállapodása nem-állami szervezettel, illetve 67,9 százalékuk kapott adományt, pénzbeli vagy más materiális támogatást magánszemélyektől, illetve magánszervezektől.

A **belső szabályozottság** kapcsán szükséges megemlíteni, hogy az integritás kérdőívet kitöltő egészségügyi intézmények 13,2 százalékának megítélése szerint a szervezetük belső szabályozása igen bonyolult. További 73,6 százalék gondolja úgy, hogy átlagos. Mindösszesen 13,2 százalékuk nyilatkozott úgy, hogy nem bonyolult.

A **humán erőforrás-gazdálkodási jellemzők** kapcsán az elemzés során megállapítottuk, hogy az előző évben az egyes intézményekhez – kerekítve – átlagosan 83 új munkatárs érkezett, valamint – szintén kerekítve – átlagosan 87 régi munkatárs távozott tőlük. Míg az érkezők az 53 válaszadó intézmény – kerekített – 657 fős átlagos létszámára vetítve, annak 12,6 százalékát, addig a távozók 13,3 százalékát tették ki. Az érkezők száma a válaszadónál összesen 4391, a távozóké pedig 4629 volt. További kockázati tényezőként szükséges megemlíteni, hogy az elmúlt 3 év során a válaszadó egészségügyi intézmények 37,7 százalékánál legalább 1 fegyelmi

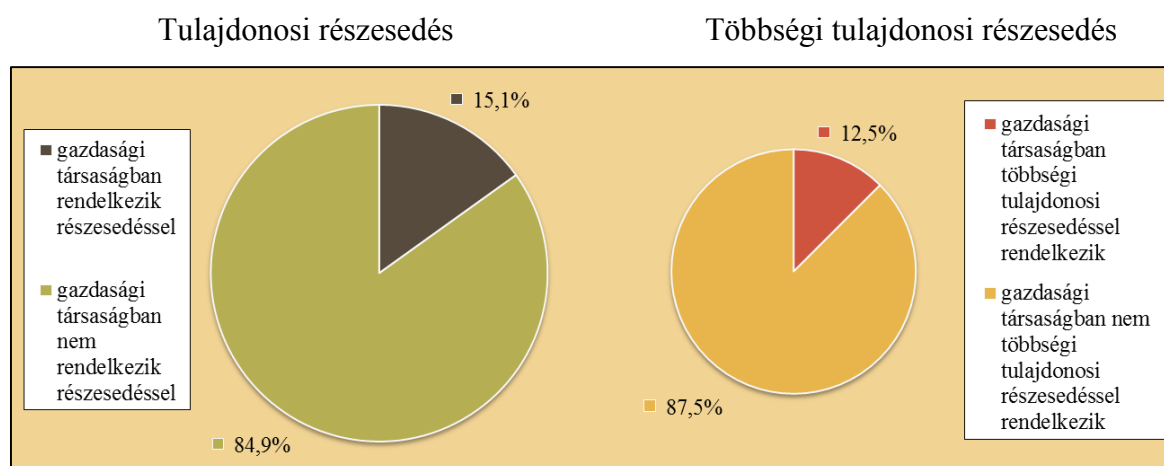
ügy, 41,5 százalékánál legalább 1 munkaügyi bírósági jogvita keletkezett.⁴ Emellett 7 egészségügyi intézmény úgy nyilatkozott, hogy esetükben az elmúlt 3 évben valamely munkatársukkal szemben – a munkájával kapcsolatban – indult büntetőeljárás.

A **speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások** vonatkozásában az integritás kérdőívek kiértékelése alapján megállapítottuk, hogy a válaszadó szervezetek 18,9 százaléka esetében indult az adott szervezet valamely munkatársával szemben szakmai etikai eljárás kötelelességszegés miatt, melyek közül 3 (az eljárások 30,0 százaléka) elmarasztaló eredménnyel zárult.

Az **egyéb veszélytényezők** körében – ugyan nem kiemelkedő mértékben – további kockázatot növelő tényezőként jelentkezik, hogy az egészségügyi intézménycsoport 15,1 százaléka rendelkezik gazdasági társaságban tulajdonosi részesedéssel, azonban ezen intézmények mindösszesen 12,5 százaléka nyilatkozott úgy, hogy többségi tulajdonosi részesedése van legalább egy gazdasági társaságban (lásd 9. sz. ábra).

9. sz. ábra

A válaszadó egészségügyi intézmények gazdasági társaságban meglévő tulajdonosi részesedése, különös tekintettel a többségi tulajdonú részesedés meglétére

A **külső ellenőrzöttség** kapcsán szükséges kiemelni, hogy az elmúlt 3 évben a válaszadó egészségügyi intézmények 49,1 százalékánál volt ÁSZ ellenőrzés, további 24,5 százalékánál pedig NAV ellenőrzés, azonban ezek közül egyik sem tárt fel szabálytalanságot. Mindezek mellett az intézménycsoport 98,1 százalékát érintette az elmúlt 3 évben egyéb hatósági ellenőrzés, melyek eredményeképpen az érintett szervezetek 40,4 százaléka esetében tettek elmarasztaló megállapításokat, azonban felelősségre vonási eljárás kezdeményezésére egyetlen esetben sem került sor.

4.5. A Kockázatokat Mérséklő Kontrollok Tényezője (KMKT)

Az index tekintetében olyan faktorokat veszünk sorra, mint a szervezet belső szabályozása, a külső és belső ellenőrzés, valamint az egyéb integritás kontrollok: etikai követelmények meghatározása, összeférhetetlenségi helyzetek kezelése, a bejelentések, illetve panaszok kezelése, rendszeres kockázatelemzés és tudatos stratégiai menedzsment.

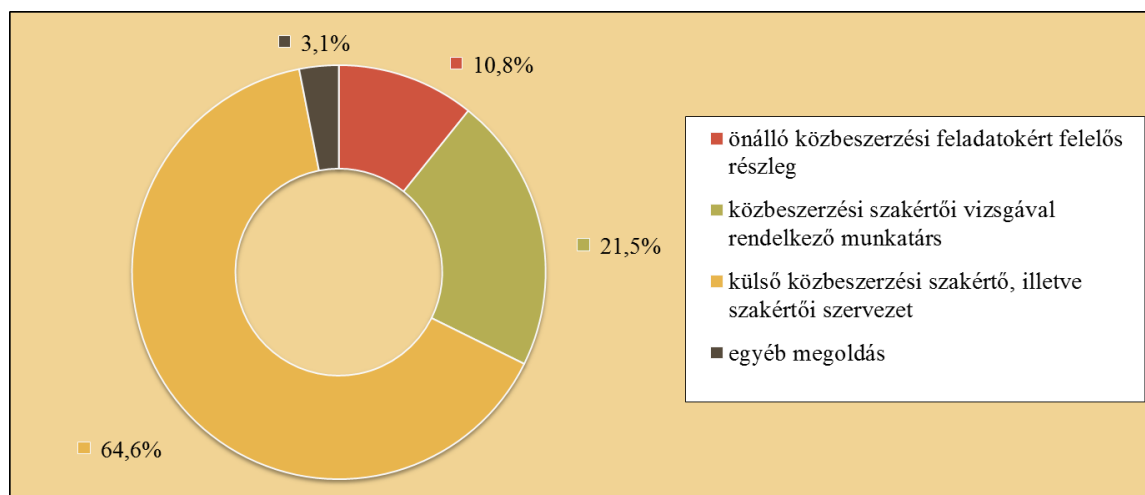
⁴ Volt olyan egészségügyi intézmény, ahol több mint 25 fegyelmi ügy, illetve több mint 15 munkaügyi bírósági jogvita volt az elmúlt 3 évben.

A felmérés keretén belül megvizsgáltuk, hogy a szabályszerű **közbeszerzések** lefolytatásához szükséges speciális szakértelmet⁵ az intézmények milyen módon biztosítják. Elemzésünk szempontjából nem minősült relevánsnak a válaszadó 53 egészségügyi intézmény közül 4, mivel válaszuk alapján nem folytattak közbeszerzést, valamint további 2, melyek esetében a kérdés nem értelmezhető.

A kapott válaszok alapján megállapítottuk, hogy azon intézmények esetében, melyeknél a kérdés releváns (47 intézmény), ez a speciális szakértelem jellemzően egy irányból biztosított. A kitöltött integritás kérdőívek tanúsága szerint a kérdés szempontjából releváns intézmények többsége, 66,0 százaléka csak egyetlen megoldást jelölt meg a szabályszerű közbeszerzések lefolytatásához szükséges speciális szakértelem biztosítása vonatkozásában. Mindössze 29,8 százalékuk nevezett meg 2 forrást, és csupán 4,3 százalékuk esetében találkozhatunk a szakértelem 3 irányból történő biztosításával. Fontos kiemelni, hogy nem találtunk olyan intézményt, amely a kérdőívben szereplő összes megoldást egyszerre alkalmazná. A válaszadó szervezetek összesen 65 forrást jelöltek meg, melyek kategóriánkénti megoszlását a 10. sz. ábra szemlélteti.

10. sz. ábra

A szabályszerű közbeszerzések lefolytatásához szükséges speciális szakértelem kapcsán megjelölt források kategóriánkénti megoszlása

Az integritás kérdőívet kitöltő – elemzés szempontjából releváns – egészségügyi intézmények esetében az említett speciális szakértelem biztosítása elsősorban külső közbeszerzési szakértő, illetve szakértői szervezet megbízásán keresztül valósul meg. Az elemzés során számításba vett 47 szervezet 89,4 százaléka részben vagy teljes mértékben ezt a megoldást választja. Emellett 29,8 százalékuk jelölte meg a közbeszerzési szakértői vizsgával rendelkező munkatárs alkalmazását, 14,9 százalékuk pedig az önálló közbeszerzési feladatokért felelős részleg működtetését. Mindösszesen 4,3 százalékuk alkalmaz valamilyen egyéb megoldást a szükséges szakértelem biztosítása érdekében. Mindezek mellett szükséges felhívni a külső szakértők megbízásával kapcsolatban felmerülő kockázatokra a figyelmet, mivel az integritás kérdőívet kitöltő 53 egészségügyi intézmény mindösszesen 9,4 százaléka rendelkezik külön szabályozásban a külső szakértők alkalmazásának feltételeiről.

Kockázatokat mérséklő tényező továbbá a közbeszerzések útján beszerzett áruk vagy szolgáltatások teljesítése megfelelőségének rendszerszerű vizsgálata, melyet a kérdés szempontjából

⁵ 1) önálló közbeszerzési feladatokért felelős részleg működtetése, 2) közbeszerzési szakértői vizsgával rendelkező munkatárs alkalmazása, 3) külső közbeszerzési szakértő, illetve szakértői szervezet megbízása, 4) egyéb megoldás alkalmazása

releváns egészségügyi intézmények 95,7 százaléka végez. (A kapott válaszok alapján az értékelés során nem vettük figyelembe azt a 7 intézményt, melyek úgy nyilatkoztak, hogy esetükben a kérdés nem értelmezhető.) Emellett azonban kockázatokra világít rá a kontrollok körében, hogy a válaszadó egészségügyi intézmények 22,6 százaléka nem rendelkezik hatályos beszerzési szabályzattal. Ezt némileg ellensúlyozza, hogy ezen szervezetek 83,3 százaléka – hatályos beszerzési szabályzat hiányában – gyakorlatában legalább 3 ajánlatot kér be a beszerzések során.

A **szervezeti értékek és kultúra** területén megállapítottuk, hogy nyilvánosan közzétett stratégiával a válaszadó egészségügyi intézmények kevesebb, mint fele, mindössze 45,3 százaléka rendelkezik. Ebben a körben az intézmények 70,8 százaléka szerepelteti stratégiájában a szervezeti kultúra javítása, az integritás erősítése, illetve a korrupció elleni fellépés témakörök valamelyikét. A szervezeti kultúrát befolyásolni tudja a vezetés, ha a stratégiában megfogalmazott, egyértelmű célok mentén levezethető – teljesítményközpontú – feladatellátást követel meg. Ehhez kapcsolódóan a kitöltött integritás kérdőívek elemzése során megállapítottuk, hogy a válaszadó szervezetek 77,4 százaléka bontja le rendszeresen közép- és hosszú távú stratégiai terveit rövidebb távú konkrét programokra, munkatervekre, illetve feladatokra.

Ugyan a következő kérdésre adott válaszokat az általunk alkalmazott értékelő algoritmus negatív szempontból közelíti meg, és a korrupciós veszélyeket növelő tényezők között veszi figyelembe, a kockázatokat mérséklő kontrollok vonatkozásában szükséges kiemelni, hogy az egészségügyi intézmények 64,2 százaléka a közép- és hosszú távú tervek végrehajtását rendszeresen méri, illetve értékeli a szervezetükénél nyilvánosan megismerhető mutatókkal, indikátorokkal. Fontos szempont továbbá a szervezeti értékek és kultúra vonatkozásában az intézményeknél esetlegesen működő szervezett dolgozói érdekképviselő. Az egészségügyi intézmények 86,8 százaléka esetében működik szervezett dolgozói érdekképviselő.

A **működési jellemzők** körében görcső alá vett kontrollok közül kockázatokat hordozhat magában, hogy – a belső ellenőrzési feladatok megtervezésétől eltekintve – az egészségügyi intézmények mindössze 62,3 százaléka alkalmaz rendszeres kockázatelemzést. A kontroll hatékony működésének előfeltétele, hogy a vizsgált, egymásra épülő résztvevőkészségek⁶ mindegyikét végezze a szervezet.

A rendszeres kockázatelemzést végző egészségügyi intézmények 75,8 százaléka rögzíti az azonosított kockázatokat valamilyen adatbázisban, valamint 87,9 százaléka értékeli a kockázatelemzés eredményét. Mindösszesen azonban 60,6 százalékuk folytat mindig kockázatkezelési tevékenységet az eredmények alapján, 33,3 százalékuk ezt csak néha teszi meg, a kockázatelemzést rendszeresen alkalmazók 6,1 százaléka pedig soha sem.

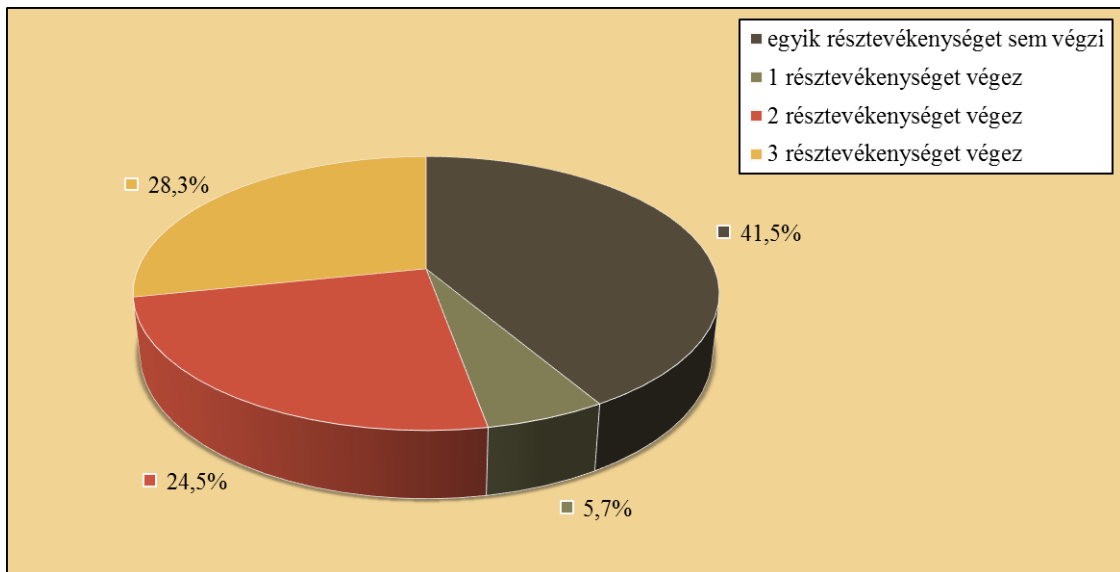
A kockázatelemzéshez kapcsolódó, egymásra épülő résztvevőkészségek intézmények által történő alkalmazását a 11. és a 12. sz. ábra szemlélteti. A 12. sz. ábra vonatkozásában szükséges megjegyezni, hogy a kockázatkezelési tevékenységet csak akkor tekintettük teljes értékűen alkalmazott résztvevőkészségnek, és tüntettük fel az intézmények által alkalmazott kontrollok között, amennyiben azt mindig elvégzik a rendszeres kockázatelemzés eredménye alapján.

---

⁶ 1) azonosított kockázati tényezők adatbázisban történő rögzítése, 2) kockázatelemzés eredményének értékelése, 3) eredmények alapján kockázatkezelési tevékenység folytatása

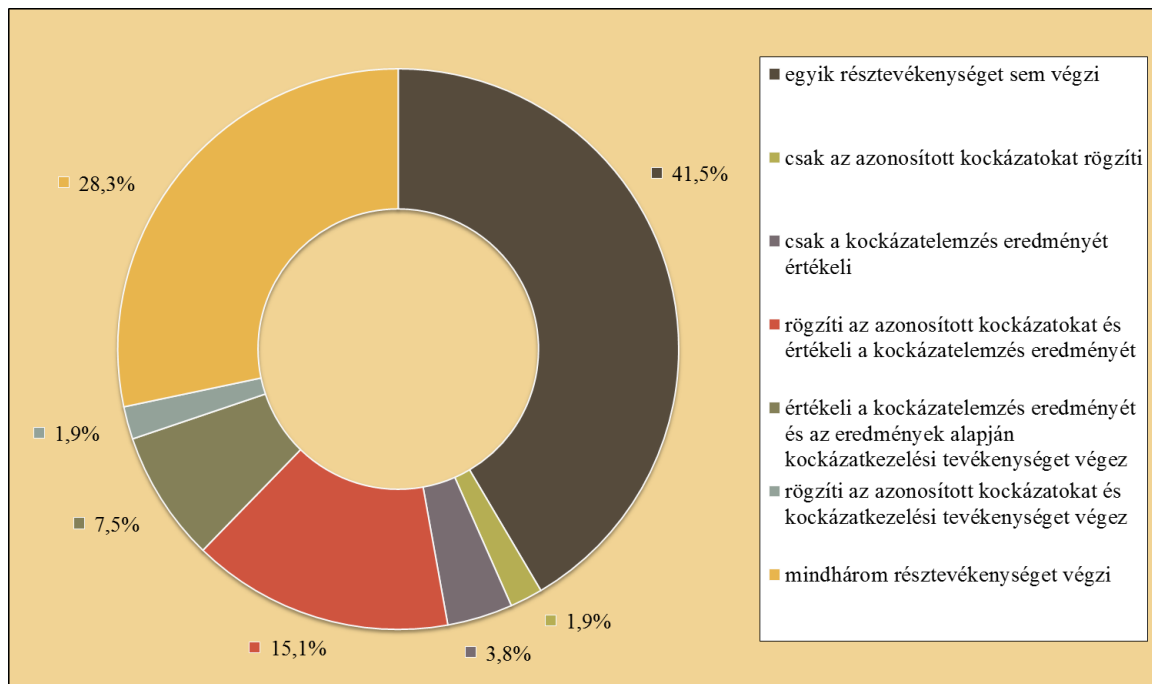
11. sz. ábra

A kockázatelemzés vonatkozásában végzett résztevékenységek száma a válaszadó egészségügyi intézményekben

12. sz. ábra

A kockázatelemzéshez kapcsolódó, egymásra épülő résztevékenységek alkalmazásának megoszlása a válaszadó egészségügyi intézményekben

Mint ahogy a szemléltető ábrákból és a kockázatelemzéshez kapcsolódó elemzésből kitűnik, az intézmények 3,8 százaléka nyilatkozott úgy, hogy végez rendszerszerű kockázatelemzést, azonban az ahhoz kapcsolódó résztevékenységek közül egyiket sem alkalmazza.

A **belső szabályozottság** tekintetében kockázatot hordoz magában, hogy a válaszadó intézmények mindösszesen 41,5 százalékánál biztosítják az utalványozás, kötelezettségvállalás és ellenjegyzés feladatainak különböző személyek általi ellátását. Ugyanakkor a vonatkozó jogsza-

bályokkal összhangban álló utalványozási szabályzattal a szervezetek 98,1 százaléka, kötelezettségvállalási szabályzattal pedig 96,2 százaléka rendelkezik. Emellett egyértelműen pozitív tényezőként szükséges megemlíteni, hogy az elmúlt 1 év során egyik válaszadó szervezet sem fizetett ki olyan költségtérítést, amelynek feltételeiről nem rendelkezett külön belső szabályozás.

A szabályzatok megléte tekintetében továbbá megállapítottuk, hogy a válaszadó egészségügyi intézmények 90,6 százaléka rendelkezik hatályos és aktualizált szervezeti és működési szabályzattal. Emellett az intézmények 90 százalék feletti arányban rendelkeznek a vonatkozó jogszabályokkal összhangban álló irat-, illetve adatkezelési, valamint informatikai szabályzattal.

A közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések lebonyolítására vonatkozóan a szervezetek 84,9 százaléka rendelkezik hatályos beszerzési szabályzattal. Ebben a körben 97,8 százalék azon intézmények aránya, amelyek szabályzatukban előírják a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések esetében legalább 3 árajánlat bekérését.

A **humán erőforrás-gazdálkodás** egyik lényeges eleme a megfelelő munkaerő felvétele. Az új munkatársak kiválasztásával kapcsolatban a felmérésben vizsgált szűrő eljárások közül az állás pályázat kiírása és az állásinterjú alkalmazása a leginkább elterjedt az egészségügyi intézmények körében. Állás pályázatot a válaszadó szervezetek 32,1 százaléka mindig, 45,3 százaléka pedig az esetek több mint felében ír ki. Állásinterjút az intézmények 84,9 százaléka mindig, 13,2 százaléka pedig az esetek több mint felében alkalmaz. Emellett azonban pszichológiai tesztet 90,6 százaléuk soha, tudásfelmérő tesztet, illetve vizsgát 15,1 százaléuk az esetek kevesebb, mint felében, 77,4 százaléuk pedig soha sem alkalmaz.

Szükséges kiemelni, hogy a válaszadó egészségügyi intézmények 75,5 százaléka ellenőrzi az állásra jelentkezők által benyújtott pályázati dokumentumok hitelességét a pályázati eljárás során, valamint 90,6 százaléuk minden új belépő esetében megköveteli az erkölcsi bizonyítvány bemutatását.

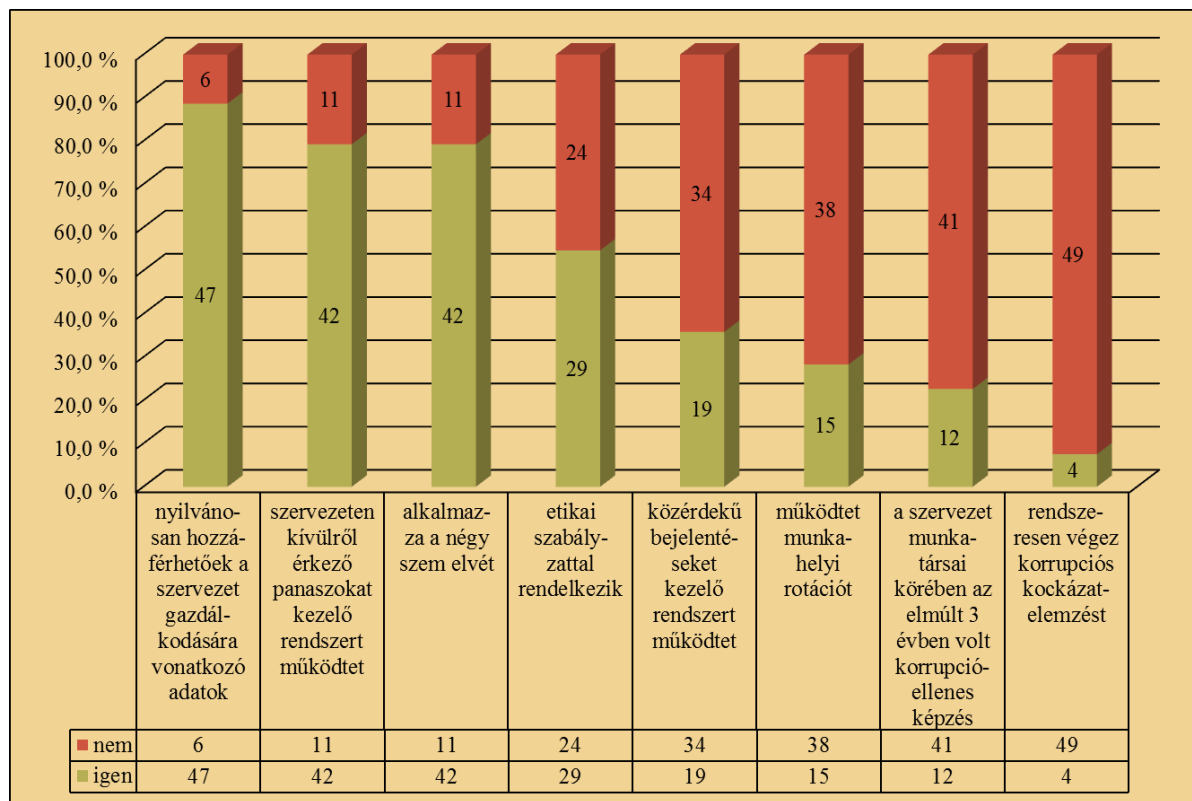
A humán erőforrás-gazdálkodási jellemzőkkel kapcsolatban a felmérés keretén belül rákérdeztünk az egyéni teljesítményértékelési rendszerek működtetésére is. A kitöltött integritás kérdőívek alapján megállapítottuk, hogy az egészségügyi intézmények mindösszesen 45,3 százaléka működtet ilyen rendszert.

A **belső ellenőrzési rendszerek és módszerek** vonatkozásában pozitív tényezőként szükséges kiemelni, hogy az egészségügyi intézmények 98,1 százaléknál működik belső ellenőrzés, melynek függetlensége minden esetben biztosított. Ebben a körben a válaszadók 96,2 százaléka úgy nyilatkozott, hogy a belső ellenőrök képzettsége teljes mértékben megfelel a vonatkozó jogszabály előírásainak. A szervezetek 81,1 százaléka rendelkezik stratégiai ellenőrzési tervvel, valamint 96,2 százaléuk esetében vannak elfogadott éves ellenőrzési tervek. Ezen túlmenően megállapítottuk, hogy 88,7 százaléuk végez rendszeres kockázatelemzést az ellenőrzési tervek megalapozásához.

A belső ellenőrzés által megfogalmazott javaslatok hasznosulásával kapcsolatban szükséges kiemelni, hogy az intézmények 73,6 százaléka esetében mindig, további 20,8 százaléknál pedig általában készülnek dokumentálható módon intézkedési tervek.

A 13. sz. ábra azt szemlélteti, hogy a felmérésben vizsgált egyes **speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások** alkalmazása az integritás kérdőív kitöltésében résztvevő egészségügyi intézmények által igen eltérő képet mutat. Egyetlen olyan speciális korrupcióellenes rendszert, illetve eljárást sem sikerült azonosítanunk az intézménycsoport vonatkozásában, amelyet valamennyi válaszadó szervezet alkalmaz. Emellett azonban megállapítottuk, hogy az elemzés hatókörébe vont 8 rendszer, illetve eljárás közül 4 esetében az alkalmazás aránya 40,0 százalék alatti.

**Speciális korrupcióellenes intézkedések
alkalmazásának aránya a válaszadó egészségügyi intézmények esetében**

A válaszadó 53 egészségügyi intézmény között csupán 1 olyan intézmény található, amelyik mind a 8 speciális korrupcióellenes rendszert, illetve eljárást alkalmazza. Szintén csak 1 olyan szervezettel találkoztunk, amelyik 7 rendszer, illetve eljárás vonatkozásában adott pozitív választ, viszont 6 olyan szervezetet azonosítottunk, melyek mindösszesen csak 1 alkalmazott eljárást jelöltek meg.⁷

A felmérés során továbbá olyan kontrollok működtetésére is rákérdeztünk, amelyek alkalmazását jogszabály nem írja elő, annak kialakítása és működtetése a szervezetek vezetésének döntésén múlik. Ilyen – az egészségügyi intézménycsoport kapcsán releváns – „lágy kontrollok” többek között: 1) a szervezeten kívüli szereplőkkel való kapcsolattartás szabályozottsága, 2) az integritási és a korrupcióellenes témák megjelenése a nyilvános stratégiákban, 3) az ajándékok, meghívások és utaztatás elfogadása feltételeinek szabályozottsága, valamint 4) az alkalmazottak gazdasági és egyéb érdekeltségeire vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettsége. Az elemzés második részében szereplő elemzőtáblák többek között ezen tényezők vonatkozásában is részletesebb információkat tartalmaznak.

A belső szabályozottság kapcsán az egészségügyi intézménycsoport vonatkozásában kiemelten kezelendő terület a különböző ajándékok, meghívások, illetve utaztatások elfogadása feltételeinek szabályozása. A kérdőívek kiértékelése során megállapítottuk, hogy ez a kérdés-, illetve problémakör a válaszadók mindössze 32,1 százaléka esetében megoldott, illetve szabályozott.

⁷ A „négy szem” elve olyan kontroll-mechanizmus, amely az irat-, illetve pénzkezelési dokumentumok legalább két ember általi áttekintését, illetőleg ellenőrzését jelenti.

5. KIEMELT FIGYELMET ÉRDEMLŐ KOCKÁZATI TÉNYEZŐK INDEXENKÉNT

Tanulmányunk második részében az egészségügyi intézménycsoport figyelmébe ajánljuk a kérdőívnek azokat a kérdéseit, amelyekre adott válaszok az intézménycsoport átlagánál nagyobb korrupciós veszélyeztetettséget jeleznek. Ennek meghatározására a három kockázati területnek (eredendő veszélyeztetettség, veszélyeztetettséget növelő tényezők, kontrollok) az egészségügyi intézményekre számított összesített indexértékeiből indultunk ki, majd azt vizsgáltuk, hogy a kérdőívben szereplő egyes kérdésekre átlagosan milyen válaszokat adtak az egyes intézmények. Ha ez utóbbi átlag kedvezőtlenebb (kockázatosabb) értéket mutatott, mint az intézménycsoport EVT, KVNT, illetve KMKT indexe (attól függően, hogy az adott kérdésre adott válasz mely index értékénél került beszámításra), akkor az adott kérdéshez tartozó tényezőt kiemelt figyelmet érdemlőnek tekintjük. Természetesen ez a kicsit sematikus kiválasztás csak a figyelemfelhívásra alkalmas.

Az egyes szervezeteknek maguknak kell eldönteniük, hogy esetükben az adott tényező valóban korrupciós kockázatot jelent-e. Például általában igaz, hogy a külső szakértők igénybevétele növeli a korrupció veszélyét, hiszen ezáltal egy olyan személy kapcsolódik be a szervezet feladat-ellátásába, akit a szervezet kevésbé ismer, vagy akivel szemben kevésbé tudja a saját (összeférhetetlenségi, etikai) követelményeit érvényesíteni. Adott esetben azonban lehet olyan szakértői szolgáltatásról szó, amellyel szemben szintén magas követelményeket támaszt a jogalkotó. Következésképpen ilyenkor a korrupciós veszélyeztetettség kisebb lesz.

Az egészségügyi intézménycsoportra számított három indexet, valamint az egyes indexekhez tartozó kiemelt figyelmet érdemlő kérdések sorszámát a 3. számú táblázat tartalmazza.

3. sz. táblázat

Az egészségügyi intézménycsoport átlagos indexei és az azokhoz tartozó, kiemelt figyelmet érdemlő kockázati tényezők

EVT	KVNT	KMKT
21,79	33,95	67,55
A kockázati tényezőt azonosító kérdés sorszáma a kérdőívben		
42, 48, 52, 57, 58, 59, 119, 124	1, 3, 8, 10, 11, 18, 19, 43, 49, 50, 51, 60, 61, 63, 64, 65, 72, 74, 75, 76, 78, 79, 80, 81, 110, 154	69, 83, 86, 90, 91, 97, 107, 108, 109, 117, 118, 126, 127, 128, 139, 141, 142, 143

A továbbiakban úgynevezett elemző táblázatokat közlünk.⁸ Ezekben a kérdőív egyes kérdéseit és az azokra az egészségügyi intézmények által adott válaszokat ismertetjük kockázati területenkénti bontásban. A többi szervezet válaszainak ismerete iránymutatást nyújt az egyes egészségügyi intézményeknek ahhoz, hogy – az integritás kérdőívre adott saját válaszaikat az intézménycsoport értékeihez viszonyítva – felmérjék az egyes indexekhez kapcsolódó területeken meglévő (jellemző) kockázataikat, és ezek alapján meghatározzák, kiépítsék és működtessék azokat a kontrollokat, amelyek révén a szervezetük integritási szintje javítható. Ezáltal – reményeink szerint – beindul egy öntanulási folyamat, amelynek eredményeként – legkésőbb a 2017-ig tartó együttműködési időszak végére – megteremtődik az integritásközpontú szervezeti kultúra a magyar közszférában.

⁸ A táblázatok egy tizedes jegyre kerekített százalékos értékeket tartalmaznak. A kerekítés miatt lehetséges, hogy az egyes válaszok értékeinek összege nem kerek 100,0 százalékra jön ki.

Elemzőtáblák

**Eredendő Veszélyeztetettségi Tényezők indexe (EVT) alá sorolt kockázatok elemző táblája:
az egészségügyi intézménycsoport adatszolgáltató intézményei válaszainak %-os megoszlása**

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	Válaszok	
			igen	nem
22.	Szervezetük - illetve szervezetük vezetője - gyakorol-e jogalkotással közvetlenül összefüggő hatásköröket?	I/3. - Hatósági hatáskörök	1,9	98,1
23.	Ha gyakorol jogalkotással közvetlenül összefüggő hatásköröket, Szervezetük feladatkörébe tartozik-e jogszabályok kezdeményezése?	I/3. - Hatósági hatáskörök	0,0	100,0
24.	Ha gyakorol jogalkotással közvetlenül összefüggő hatásköröket, Szervezetük feladatkörébe tartozik-e jogszabálytervezetek kidolgozása?	I/3. - Hatósági hatáskörök	0,0	100,0
25.	Ha gyakorol jogalkotással közvetlenül összefüggő hatásköröket, Szervezetük feladatkörébe tartozik-e jogszabálytervezet igazgatási úton történő egyeztetése?	I/3. - Hatósági hatáskörök	0,0	100,0
26.	Ha Szervezetük gyakorol jogalkotással közvetlenül összefüggő hatásköröket, Szervezetük feladatkörébe tartozik-e jogszabálytervezet társadalmi egyeztetése?	I/3. - Hatósági hatáskörök	100,0	0,0
27.	Ha Szervezetük gyakorol jogalkotással közvetlenül összefüggő hatásköröket, Szervezetük feladatkörébe tartozik-e jogszabálytervezet szakmai egyeztetése?	I/3. - Hatósági hatáskörök	0,0	100,0
29.	Szervezetüknek vannak-e egyedi hatósági jogkörei, folytat-e hatósági jogalkalmazást?	I/3. - Hatósági hatáskörök	3,8	96,2
30.	Ha vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, ezek között vannak-e engedélyezési típusú hatáskörök?	I/3. - Hatósági hatáskörök	100,0	0,0
31.	Ha vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, ezek között vannak-e bizonyítvány vagy igazolvány kiadására irányuló hatáskörök?	I/3. - Hatósági hatáskörök	100,0	0,0
32.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, ezek között vannak-e szabálysértési hatósági hatáskörök?	I/3. - Hatósági hatáskörök	0,0	100,0
33.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, ezek között vannak-e kötelezésre irányuló hatáskörök?	I/3. - Hatósági hatáskörök	50,0	50,0
34.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, Szervezetük végez-e hatósági nyilvántartást?	I/3. - Hatósági hatáskörök	100,0	0,0
35.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, Szervezetük végez-e hatósági ellenőrzéseket?	I/3. - Hatósági hatáskörök	100,0	0,0
36.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, Szervezetük végez-e szakhatósági véleményezést?	I/3. - Hatósági hatáskörök	100,0	0,0
37.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, Szervezetük köt-e hatósági szerződések?	I/3. - Hatósági hatáskörök	0,0	100,0
38.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, Szervezetüknek vannak-e mérlegelésen alapuló hatósági hatáskörei?	I/3. - Hatósági hatáskörök	50,0	50,0

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	Válaszok		
			igen	nem	
39.	A válaszadó szervezetek hatósági határozatait legalább egy alkalommal megsemmisítette-e vagy megváltoztatta-e felettes hatóság vagy bíróság az elmúlt 3 évben? (elemzés elvégzéséhez módosított kérdés)	I/3. - Hatósági hatáskörök	0,0	100,0	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	nem	néha	gyakran
40.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, az azok gyakorlása során a szervezet szokott-e méltányosságot alkalmazni?	I/3. - Hatósági hatáskörök	50,0	50,0	0,0
kérdés száma	Kérdés	kérdéskör	önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv	önállóan működő költségvetési szerv	egyéb
42.	Szervezetük gazdálkodási tevékenysége során milyen jogosítványokat gyakorol?	I/4. Közvagyonnal gazdálkodás, közpénzek kezelése	92,5	7,5	0,0
kérdés száma	Kérdés	Kérdéskör	igen	nem	
48.	Szervezetük nyújt-e közszolgáltatást?	I/5. Közszolgáltatások nyújtása	94,3	5,7	
52.	Ha Szervezetük nyújt közszolgáltatást, a Szervezetnek van-e jogköre méltányosságból elengedni vagy csökkenteni a szolgáltatási díjat?	I/5. Közszolgáltatások nyújtása	57,4	42,6	

kérdés száma	Kérdés	Kérdéskör	igen	nem	
53.	Szervezetüknek van(nak)-e alárendelt szerve(i)?	I/6. Egyéb veszélytényezők	3,8	96,2	
54.	Szervezetüknek van(nak)-e háttérintézménye(i)?	I/6. Egyéb veszélytényezők	1,9	98,1	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen bonyolult	átlagos	nem bonyolult
57.	Megítélésük szerint a Szervezetre vonatkozó szabályozási környezet bonyolult-e?	II/1. Külső szabályozási környezet	58,5	39,6	1,9
kérdés száma	Kérdés	Kérdéskör	igen	nem	
58.	Megítélésük szerint a Szervezetre vonatkozó jogi szabályozás ellentmondásos-e?	II/1. Külső szabályozási környezet	39,6	60,4	
59.	Megítélésük szerint a Szervezetre vonatkozó szabályozási környezet hiányos-e?	II/1. Külső szabályozási környezet	43,4	56,6	
67.	Szervezetük testületi szerv hivatali szerveként működik-e?	II/2. Szervezeti struktúra	0,0	100,0	
119.	Vannak-e a Szervezet alkalmazásában vagyonynyilatkozati-tételre kötelezett személyek?	III/2. Humánerőforrás-gazdálkodási jellemzők	96,2	3,8	
124.	A Szervezetnél alkalmaznak-e fontos és bizalmas munkakörre jelölt, illetve az ilyen munkakört betöltő személy esetében nemzetbiztonsági szűrést?	III/2. Humánerőforrás-gazdálkodási jellemzők	3,8	96,2	

**Korrupciós Veszélyeztetettséget Növelő Tényezők alá sorolt kockázatok elemző táblája (KVNT):
az egészségügyi intézménycsoport adatszolgáltató intézményei válaszainak %-os megoszlása**

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	válaszok						
			igen	nem					
1.	Az elmúlt 3 évben Szervezetük részesült-e európai uniós támogatásban?	I/1. Európai uniós támogatások	75,5	24,5					
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	1 m Ft alatt	1-10 m Ft	11-100 m Ft	101-1000 m Ft	1001 és 10000 m Ft	10001 és 100000 m Ft	100001 m Ft felett
2.	Ha Szervezetük részesült uniós támogatásban, mekkora volt ennek összesített összege az elmúlt 3 évben? (millió Ft)	I/1. Európai uniós támogatások	2,5	7,5	17,5	35,0	22,5	0,0	15,0
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem					
3.	Ha Szervezetük részesült uniós támogatásban, az uniós támogatások megszerzésére irányuló pályázat elkészítéséhez alkalmaztak-e külső tanácsadót?	I/1. Európai uniós támogatások	95,0	5,0					
4.	Ha Szervezetük részesült uniós támogatásban, indult-e európai bizottsági vizsgálat a Szervezettel szemben az elmúlt 3 évben?	I/1. Európai uniós támogatások	5,0	95,0					
5.	Ha indult európai bizottsági vizsgálat, annak eredménye elmarasztaló volt-e?	I/1. Európai uniós támogatások	0,0	100,0					

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	nem indult	hazai intézmény indította	Európai Bizottság indította	
6.	Ha Szervezetük részesült uniós támogatásban, az uniós támogatások felhasználásával kapcsolatban indult-e bármilyen okból szabálytalansági eljárás a Szervezettel szemben a támogatások felhasználásával kapcsolatban az elmúlt 3 évben?	I/1. Európai uniós támogatások	77,5	22,5	0,0	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	nem értelmezhető	
7.	Ha indult szabálytalansági eljárás, annak eredménye elmarasztaló volt-e?	I/1. Európai uniós támogatások	77,8	22,2		
8.	Az elmúlt 3 évben Szervezetük részt vett-e közbeszerzési eljárás előkészítésében, lebonyolításában?	I/2. Közbeszerzések	81,1	17,0	1,9	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	db			
9.	Ha Szervezetük részt vett közbeszerzési eljárás előkészítésében, lebonyolításában, hány közbeszerzést fejezett be eredményesen a Szervezet az elmúlt naptári évben? (a válaszadó szervezetek összevont adata)	I/2. Közbeszerzések	372			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	nem értelmezhető	
10.	Az elmúlt 3 évben Szervezetük részt vett-e olyan közbeszerzési eljárás előkészítésében, lebonyolításában, amelyben a közbeszerzés értéke elérte az európai uniós értékhatárt?	I/2. Közbeszerzések	52,8	41,5	5,7	

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	nem értelmezhető	
11.	Az elmúlt 3 évben Szervezetük beszerző intézmény volt-e központosított közbeszerzés keretében?	I/2. Közbeszerzések	60,4	35,8	3,8	
12.	Az elmúlt 3 évben Szervezetük folytatott-e olyan beszerzési eljárást, vagy közreműködött-e olyan eljárásban, amelyben a beszerzés értéke elérte ugyan a közbeszerzési értékhatárt, de a beszerzésre - bármely okból - nem alkalmazták a közbeszerzési törvényt?	I/2. Közbeszerzések	9,4	84,9	5,7	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	egyszer sem	1-3 alkalommal	3-nál többször	nem értelmezhető
13.	Az elmúlt 3 évben a Közbeszerzési Döntőbizottságnál hány alkalommal támadták meg a Szervezet által indított közbeszerzési eljárásokat?	I/2. Közbeszerzések	58,5	24,5	3,8	13,2
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	nem értelmezhető	
14.	Az elmúlt 3 évben közbeszerzési ügyben a Szervezetet elmarasztalta-e jogerősen Közbeszerzési Döntőbizottság vagy bíróság?	I/2. Közbeszerzések	18,9	67,9	13,2	
15.	Az elmúlt 3 évben Szervezetük vont-e vissza közbeszerzési ajánlat-tételi felhívást?	I/2. Közbeszerzések	28,3	64,2	7,5	
16.	Visszavont közbeszerzési eljárások összevont száma (alkalom)	I/2. Közbeszerzések				
17.	Visszavont közbeszerzések összevont összege (millió Ft nettó összegben)	I/2. Közbeszerzések				

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	egyszer sem	1-3 alkalommal	3-nál többször	nem értelmezhető
18.	Az elmúlt 3 évben Szervezetüknek volt-e olyan közbeszerzési eljárása, amelyben háromnál kevesebb ajánlattevő vett részt?	I/2. Közbeszerzések	39,6	30,2	20,8	9,4
19.	Az elmúlt 3 évben Szervezetüknél előfordult-e, hogy ugyanaz az ajánlattevő több közbeszerzési eljárást is megnyert?	I/2. Közbeszerzések	35,8	34,0	20,8	9,4
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
28. (a 22-es alkérdése)	Ha gyakorol jogalkotással közvetlenül összefüggő hatásköröket, a jogszabály előkészítése során előfordult-e az elmúlt 3 évben, hogy Szervezetük igénybe vett külső szakértői támogatást?	I/3. Hatósági hatáskörök				
41. (a 40-es kérdés alkérdése)	Ha Szervezetük szokott méltányosságot alkalmazni, a hatósági mérlegelés szempontjai előre megismerhetők-e az ügyfelek számára?	I/2. Hatósági hatáskörök	100,0	0,0		
43.	Szervezetük az elmúlt 3 évben hasznosította-e bármely ingatlanát?	I/4. Közvagyonnal gazdálkodás, közpénzek kezelése	43,4	56,6		
44.	Szervezetük az elmúlt 3 évben rendelkezett-e értékpapírok felett?	I/4. Közvagyonnal gazdálkodás, közpénzek kezelése	0,0	100,0		
45.	Szervezetük az elmúlt 3 évben rendelkezett-e az alábbi vagyoni értékű jogok bármelyikével: vételi jog, elővásárlási jog?	I/4. Közvagyonnal gazdálkodás, közpénzek kezelése	3,8	96,2		
46.	Szervezetük az elmúlt 3 évben részt vett-e koncessziós szerződés előkészítésében vagy megkötésében?	I/4. Közvagyonnal gazdálkodás, közpénzek kezelése	0,0	100,0		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
47.	Szervezetük az elmúlt 3 évben szerződés keretében részt vett-e PPP-konstrukcióban?	I/4. Közvagyonnal gazdálkodás, közpénzek kezelése	0,0	100,0		
49. (a 48-as alkérdése)	Ha Szervezetük nyújt közszolgáltatást, a nyújtott közszolgáltatások között van-e olyan, amely esetében az igénybevevők részéről adott szolgáltatás iránt megnyilvánuló kereslet tipikusan tartósan és lényegesen meghaladja a szolgáltatásból rendelkezésre álló kínálatot?	I/5. Közszolgáltatások nyújtása	60,0	40,0		
50. (a 48-as alkérdése)	Ha nyújt közszolgáltatást, van-e a Szervezetnek olyan szolgáltatása, amely díjköteles?	I/5. Közszolgáltatások nyújtása	94,0	6,0		
51. (a 48-as alkérdése)	Ha nyújt közszolgáltatást, a szolgáltatási díjat Szervezetük állapítja-e meg?	I/5. Közszolgáltatások nyújtása	70,2	29,8		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
55.	Szervezetüknek van-e gazdasági társaságban tulajdonosi részesedése?	I/6. Egyéb veszélytényezők	15,1	84,9		
56.	Ha szervezetük rendelkezik gazdasági társaságban tulajdonosi részesedéssel, úgy ez a tulajdonrész többségi tulajdon-e?	I/6. Egyéb veszélytényezők	12,5	87,5		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	többször is	egyszer	egyszer sem	
60.	Szervezetük jogállására vagy szervei önállóságára vonatkozó jogi szabályozás változott-e lényegesen az elmúlt 3 évben?	II/1. Külső szabályozási környezet	7,5	43,4	49,1	
61.	Szervezetük tevékenységére vonatkozó jogi szabályozási környezet változott-e lényegesen az elmúlt 3 évben?	II/1. Külső szabályozási környezet	50,9	17,0	32,1	

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	1-5 között	6-15 között	több, mint 15	
63.	Jelöljék meg Szervezetük szervezeti egységeinek számát!	II/2. Szervezeti struktúra	11,3	11,3	77,4	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	1-2 között	3-4 között	több, mint 4	
64.	Hány vezetési szint van az Önök Szervezetében?	II/2. Szervezeti struktúra	24,5	69,8	5,7	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	egyszer sem	1-2 alkalommal	több, mint 2 alkalommal	
65.	Hányszor változott meg a szervezeti struktúra az utóbbi 3 év folyamán?	II/2. Szervezeti struktúra	32,1	56,6	11,3	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	az alapítás óta nem változott	több, mint 1 éve	6-12 hónapja	kevesebb, mint 6 hónapja
66.	Határozzák meg a szervezeti struktúra legutóbbi változásának időpontját!	II/2. Szervezeti struktúra	0,0	80,6	11,1	8,3
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
68.	Szervezetük keretén belül működik-e bármilyen olyan testület, bizottság, tanács, amely a Szervezet belső szabályozása értelmében önálló döntéshozó jogkörrel rendelkezik?	II/2. Szervezeti struktúra	26,4	73,6		
72.	A közép- és hosszú távú tervek végrehajtását rendszerszerűen mérik-e/értékelik-e a Szervezetükönél nyilvánosan megismerhető mutatókkal (indikátorokkal)?	II/3. Szervezeti kultúra, szervezeti értékek	64,2	35,8		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
74.	A Szervezet alapfeladatai ellátására igénybe vesz-e szakértői közreműködést?	II/4. Működési jellemzők	47,2	52,8		
75.	A Szervezet tevékenységének körében vannak-e ún. kiszervezett feladataik?	II/4. Működési jellemzők	79,2	20,8		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	a szervezet alaptervekenységének körébe tartoznak	a szervezet funkcionális feladatai	a szervezet önként vállalt (nem kötelezően ellátandó) feladatai	
76.	Ha vannak, a kiszervezett feladatok (többet is választhat)	II/4. Működési jellemzők	54,8	78,6	2,4	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	a szervezet megszűnése	a szervezet jogállásának lényeges átalakítása és/vagy átszervezése	csoportos létszámleépítés	egyik sem
77.	Szervezetüknel várható-e a közeljövőben (egy éven belül) az alábbi változások valamelyikének bekövetkezése? (többet is választhat)	II/4. Működési jellemzők	0,0	1,9	1,9	96,2
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
78.	Szervezetüknek van-e érvényes többéves együttműködési megállapodása más, nem-állami szervezettel?	II/4. Működési jellemzők	50,9	49,1		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
79.	Szervezetük az elmúlt évben kapott-e közvetlenül vagy közvetve - pl. alapítványon keresztül - magán-szervezetektől vagy magánszemélyektől adományt, pénzbeli vagy más materiális támogatást?	II/4. Működési jellemzők	67,9	32,1		
80.	Van-e saját (hivatali) gépkocsi Szervezetük kezelésében?	II/4. Működési jellemzők	90,6	9,4		
81.	Szervezetüknek vannak-e olyan egyéb (nem gépjármű) vagyontárgyai, amelyek valamely vezető vagy más munkatárs személyes használatába vannak adva?	II/4. Működési jellemzők	56,6	43,4		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
87.	A legutóbbi országgyűlési vagy önkormányzati választások óta történt-e személyi változás a Szervezet felsővezetői szintjén?	II/5. Politikai környezet	30,2	69,8		
88.	A Szervezet felsővezetői szintjén van-e olyan, aki valamely párt országos vagy helyi elnökségének vagy más vezető szervének tagja?	II/5. Politikai környezet	5,7	94,3		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen bonyolult	átlagos	nem bonyolult	
110.	Megítélésük szerint a Szervezet belső szabályozása bonyolult-e?	III/1. Belső szabályozottság	13,2	73,6	13,2	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	fő / db			
112.	Az előző évben a Szervezethez érkezett új munkatársak száma	III/2. Humánerőforrás-gazdálkodás	<del> </del>			
113.	Az előző évben a Szervezettől távozó régi munkatársak száma	III/2. Humánerőforrás-gazdálkodás	<del> </del>			
114.	Fegyelmi ügyek száma az elmúlt három évben összevontan	III/2. Humánerőforrás-gazdálkodás	<del> </del>			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	fő / db			
115.	Munkaügyi bírósági jogviták az elmúlt három évben összevontan	III/2. Humánerőforrás-gazdálkodás	<del> </del>			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
123.	Indult-e az elmúlt 3 évben a Szervezet bármely munkatársával szemben - a munkájával kapcsolatban - büntetőeljárás?	III/2. Humánerőforrás-gazdálkodás	13,2	86,8		
146.	Indult-e szakmai etikai eljárás kötelességzegés miatt a Szervezet bármely tagjával szemben az elmúlt 3 évben?	III/4. Speciális korrupcióellenes eljárások	18,9	81,1		
147.	Ha indult etikai eljárás, volt-e az eljárások között olyan, amelynek az eredménye elmarasztaló volt?	III/4. Speciális korrupcióellenes eljárások	30,0	70,0		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
149.	Az elmúlt 3 évben volt-e ÁSZ-ellenőrzés Szervezetükénél?	III/5. Külső ellenőrzöttség	49,1	50,9		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	nem találtak szabálytalanságot	elmarasztaló megállapításokat is tettek	felelősségre vonási eljárás(oka)t kezdeményeztek	
150.	Ha volt ÁSZ-ellenőrzés, mi volt az eredménye?	III/5. Külső ellenőrzöttség	100,0	0,0	0,0	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
151.	Az elmúlt 3 évben volt-e APEH (NAV) ellenőrzés a Szervezetükénél?	III/5. Külső ellenőrzöttség	24,5	75,5		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	nem találtak szabálytalanságot	elmarasztaló megállapításokat is tettek	felelősségre vonási eljárás(oka)t kezdeményeztek	
152.	Ha volt APEH (NAV) ellenőrzés, mi volt az eredménye?	III/5. Külső ellenőrzöttség	100,0	0,0	0,0	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
153.	Az elmúlt 3 évben volt-e hatósági ellenőrzés a Szervezetükénél?	III/5. Külső ellenőrzöttség	98,1	1,9		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	nem találtak szabálytalanságot	elmarasztaló megállapításokat is tettek	felelősségre vonási eljárás(oka)t kezdeményeztek	
154.	Ha volt hatósági ellenőrzés, mi volt az eredménye?	III/5. Külső ellenőrzöttség	59,6	40,4	0,0	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
155.	Indult-e Szervezetük tevékenységével kapcsolatban felügyeleti eljárás az elmúlt 3 évben?	III/5. Külső ellenőrzöttség	7,5	92,5		

**Kockázatokat Mérséklő Kontrollok Tényezők alá sorolt kockázatok elemző táblája (KMKT)
az egészségügyi intézménycsoport adatszolgáltató intézményei válaszainak %-os megoszlása**

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	válaszok					
			a Szervezetnél önálló, közbeszerzési feladatokért felelős részleg működik	a Szervezet olyan munkatársa(ka)t alkalmaz, aki(k)nek közbeszerzési szakértői vizsgájuk van	külső közbeszerzési szakértőt, illetve szakértői szervezetet bíznak meg	egyéb módon oldják meg	nem folytatnak közbeszerzést	nem értelmezhető
20.	Szervezetükönél hogyan biztosítják a szabályszerű közbeszerzések lefolytatásához szükséges speciális szakértelmet? (többet is választhat)	I/2. Közbeszerzések	13,2	26,4	79,2	3,8	7,5	3,8
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	nem értelmezhető			
21.	Szervezetük rendszeresen vizsgálja-e a közbeszerzések útján beszerzett áruk vagy szolgáltatások teljesítésének megfelelőségét?	I/2. Közbeszerzések	83,0	3,8	13,2			
62.	Szervezetük alapító okiratát az utóbbi három évben - végrehajtott közigazgatási reformok eredményeként a szervezeti feladatok, vagy más okból - jelentős mértékű közigazgatási reformok eredményeként a szervezeti és feladatköri változásokra való tekintettel megfelelően aktualizálták-e?	II/1. Külső szabályozási környezet	94,3	5,7				

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	
69.	Szervezetüknek van-e nyilvánosan közzétett stratégiája?	II/3. Szervezeti kultúra, szervezeti értékek	45,3	54,7	
70.	Ha Szervezetüknek van nyilvánosan közzétett stratégiája, szerepel-e benne a következők közül valamelyik: szervezeti kultúra javítása, integritás erősítése, korrupció elleni fellépés témaköre?	II/3. Szervezeti kultúra, szervezeti értékek	70,8	29,2	
71.	Szervezetük közép- és hosszú távú stratégiai terveit rendszeresen lebontják-e rövidebb távú, konkrét programokra és/vagy munkatervekre és/vagy feladatokra?	II/3. Szervezeti kultúra, szervezeti értékek	77,4	22,6	
73.	Működik-e Szervezetükönél szervezett dolgozói érdekvédelem?	II/3. Szervezeti kultúra, szervezeti értékek	86,8	13,2	
82.	Szervezetük rendelkezik-e hatályos beszerzési szabályzattal?	II/4. Működési jellemzők	77,4	22,6	
82-1.	Ha Szervezetük nem rendelkezik hatályos beszerzési szabályzattal, gyakorlat-e ilyen esetekben legalább három árajánlat bekérése?	II/4. Működési jellemzők	83,3	16,7	
83.	A belső ellenőrzési feladatok megtervezésétől eltekintve, Szervezetükönél alkalmaznak-e rendszerszerű kockázatelemzést?	II/4. Működési jellemzők	62,3	37,7	

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
84.	Ha Szervezetüknek alkalmaznak rendszerszerű kockázatelemzést, a kockázatelemzés során azonosított kockázati tényezők rögzítésre kerülnek valamilyen adatbázisban?	II/4. Működési jellemzők	75,8	24,2		
85.	Ha Szervezetüknek alkalmaznak rendszerszerű kockázatelemzést, értékeli-e a kockázatelemzés eredményét?	II/4. Működési jellemzők	87,9	12,1		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	mindig	néha	soha sem	
86.	Ha Szervezetüknek alkalmaznak rendszerszerű kockázatelemzést, az eredmények alapján folytatnak-e kockázatkezelési tevékenységet?	II/4. Működési jellemzők	60,6	33,3	6,1	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
89.	Szervezetük rendelkezik-e hatályos és aktualizált szervezeti és működési szabályzattal (SZMSZ)?	III/1. Belső szabályozottság	90,6	9,4		
90.	Szervezetüknek jelenleg ugyanaz a személy látja-e el a utalványozás, kötelezettségvállalás és ellenjegyzés feladatai közül bármelyik kettőt?	III/1. Belső szabályozottság	41,5	58,5		
91.	A Szervezetben van-e külön szabályozás a külső szakértők alkalmazásának feltételeiről?	III/1. Belső szabályozottság	9,4	90,6		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
92.	Az elmúlt 1 évben előfordult-e, hogy a Szervezet olyan költségtérítést fizetett ki, amelynek feltételeiről nem volt külön belső szabályozás?	III/1. Belső szabályozottság	0,0	100,0		
93. (80-as alkérdés e)	Ha Szervezetük rendelkezik saját gépkocsival, van-e belső szabályozás az ilyen gépjármű(vek) használatára?	III/1. Belső szabályozottság	93,8	6,3		
94. (81-es alkérdés e)	Ha Szervezetük rendelkezik olyan egyéb (nem gépjármű) vagyontárgyakkal, amelyek valamely vezető vagy más munkatárs személyes használatába vannak adva, a Szervezeten belül szabályozva van-e ezen eszközöknek a szervezeten kívüli használata?	III/1. Belső szabályozottság	70,0	30,0		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	100%	99-95%	95% alatt	
95.	A Szervezetükönél alkalmazott munkatársak hány százalékának van munkaköri leírása?	III/1. Belső szabályozottság	88,7	9,4	1,9	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
96.	A legutóbbi SZMSZ-módosítás óta valamennyi, a változásban érintett munkavállaló munkaköri leírását hozzáigazították-e a módosult belső szabályokhoz?	III/1. Belső szabályozottság	96,2	3,8		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	valamennyi kapcsolattartási forma szabályozott	a felsoroltak közül legalább egy kapcsolattartási forma szabályozott	egyik kapcsolattartási forma sem szabályozott	
97.	Jelöljék, ha a Szervezetnél léteznek az alábbi személyekkel való kapcsolattartásra vonatkozó szabályok?	III/1. Belső szabályozottság	11,3	9,4	79,2	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
98.	Szervezetük rendelkezik a vonatkozó jogszabályokkal összhangban álló irat- (dokumentum-) kezelési szabályzattal?	III/1. Belső szabályozottság	94,3	5,7		
99.	Szervezetük rendelkezik a vonatkozó jogszabályokkal összhangban álló utalványozási szabályzattal?	III/1. Belső szabályozottság	98,1	1,9		
100.	Szervezetük rendelkezik a vonatkozó jogszabályokkal összhangban álló kötelezettségvállalási szabályzattal?	III/1. Belső szabályozottság	96,2	3,8		
101.	Szervezetük rendelkezik a vonatkozó jogszabályokkal összhangban álló adatkezelési szabályzattal?	III/1. Belső szabályozottság	96,2	3,8		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	nem értelmezhető	
102.	Szervezetük rendelkezik a vonatkozó jogszabályokkal összhangban álló titokvédelmi (illetve a minősített adatok kezelésére vonatkozó) szabályzattal?	III/1. Belső szabályozottság	58,5	17,0	24,5	

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
103.	Szervezetük rendelkezik a vonatkozó jogszabályokkal összhangban álló informatikai szabályzattal?	III/1. Belső szabályozottság	92,5	7,5		
104.	Szervezetük rendelkezik-e hatályos beszerzési szabályzattal a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések lebonyolítására?	III/1. Belső szabályozottság	84,9	15,1		
105.	Ha Szervezetük rendelkezik hatályos beszerzési szabályzattal, előírja-e a szabályzat a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések esetén legalább három árajánlat bekérését?	III/1. Belső szabályozottság	97,8	2,2		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	önálló összeférhetlenségi szabályzat	más szabályzat(ok)ban	nem szabályozott	
106.	Szervezetük milyen formában szabályozza az összeférhetlenség kérdéskörét?	III/1. Belső szabályozottság	0,0	88,7	11,3	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
107.	Szervezetük belső szabályozása kötelezővé teszi-e a munkatársaknak, hogy nyilatkozzanak gazdasági vagy a Szervezet tevékenysége szempontjából releváns - egyéb érdekeltségeikről?	III/1. Belső szabályozottság	54,7	45,3		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
108.	Szervezetükön belül szabályozva vannak-e a különféle ajándékok, meghívások, utaztatás elfogadásának feltételei?	III/1. Belső szabályozottság	32,1	67,9			
109.	Szervezetüknek van-e belső szabályzata a Szervezeten belüli közérdekű bejelentők védelmére?	III/1. Belső szabályozottság	26,4	73,6			
116.	Az elmúlt 3 évben előfordult-e a Szervezetben korábbi munkavállaló (ideértve a nyugdíjba vonult volt munkatársakat is) újbóli foglalkoztatása?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	88,7	11,3			
117.	Szervezetük működtet egyéni teljesítményértékelési rendszert?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	45,3	54,7			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	többnyire igen	alig	nem	
118.	A teljesítményértékelések befolyásolják az alkalmazottak éves jövedelmének alakulását?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	5,7	7,5	11,3	75,5	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
120. (119-es alkérdés)	Ha vannak vagyonynyilatkozat-tételre kötelezett személyek, pontosan meghatározott-e a Szervezetben a vagyonynyilatkozat tételre kötelező személyek köre?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	98,0	2,0			

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
121.	Szervezetük megköveteli-e minden új belépő esetében az erkölcsi bizonyítvány bemutatását?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	90,6	9,4			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
122.	Szervezetüknel ellenőrzik-e az állásra jelentkezők által benyújtott pályázati dokumentumok (önéletrajzok, diplomák, referenciák stb.) hitelességét a felvételi eljárás során?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	75,5	24,5			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	soha	az esetek kevesebb mint felében	az esetek több mint felében	mindig	
125.	Az új munkatársak kiválasztásakor Szervezetüknel milyen gyakorisággal írnak ki álláspályázatot?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	0,0	22,6	45,3	32,1	
126.	Az új munkatársak kiválasztásakor Szervezetüknel milyen gyakorisággal alkalmaznak pszichológiai tesztet?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	90,6	7,5	0,0	1,9	
127.	Az új munkatársak kiválasztásakor Szervezetüknel milyen gyakorisággal alkalmaznak (verseny) vizsgát vagy tudás (képesség-) felmérő tesztet?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	77,4	15,1	3,8	3,8	
128.	Az új munkatársak kiválasztásakor Szervezetüknel milyen gyakorisággal alkalmaznak felvételi bizottságot?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	15,1	45,3	17,0	22,6	

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	soha	az esetek kevesebb mint felében	az esetek több mint felében	mindig	
129.	Az új munkatársak kiválasztásakor Szervezetükönél milyen gyakorisággal alkalmaznak egyéni beszélgetést (állásinterjút)?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	0,0	1,9	13,2	84,9	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
130.	A Szervezetnél működik-e belső ellenőrzés?	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek	98,1	1,9			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	1 fő belső ellenőr végzi	önálló szervezeti egység végzi	más módon látják el (külső szakember)		
131.	Ha igen, a belső ellenőrzést...	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek	50,0	15,4	34,6		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
132.	Ha szervezetükönél működik belső ellenőrzés, biztosított-e annak függetlensége?	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek	100,0	0,0			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen, teljes mértékben	részben	nem		
133.	Megfelel-e a belső ellenőrök képzettsége a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 24. §-ban foglalt előírásoknak?	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek	94,3	5,7	0,0		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
134.	A Szervezet rendelkezik-e elfogadott stratégiai ellenőrzési tervvel?	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek	81,1	18,9			
135.	A Szervezetnél vannak-e elfogadott éves ellenőrzési tervek?	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek	96,2	3,8			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
136.	Az ellenőrzési tervek megalkotásához végeznek-e rendszeres kockázatelemzést?	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek	88,7	11,3			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	0 db	1 db	2-3 db	3-nál több	
137.	Az elmúlt 3 évben hány belső ellenőr által kezdeményezett fegyelmi, illetve büntető eljárás volt a Szervezetnél?	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek					
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen, minden esetben	általában igen	nem jellemző		
138.	A belső ellenőrzés által megfogalmazott javaslatokra készültek-e dokumentálható módon intézkedési tervek?	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek	73,6	20,8	5,7		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	
139.	Szervezetüknek van-e etikai szabályzata?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	54,7	45,3	
140.	Szervezetük működtet-e külső (a szervezeten kívülről érkező) panaszokat kezelő rendszert?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	79,2	20,8	
141.	Szervezetük működtet-e közérdekű bejelentéseket kezelő rendszert?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	35,8	64,2	
142.	Volt-e az elmúlt 3 évben korrupcióellenes képzés a Szervezet munkatársai körében?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	22,6	77,4	
143.	Szervezetük végez-e rendszeresen korrupciós kockázatelemzést?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	7,5	92,5	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	
144.	Szervezetük alkalmazza-e valamilyen területen az ún. „négy szem elvét”?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	79,2	20,8	
145.	Működik-e Szervezetüknél munkahelyi rotáció?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	28,3	71,7	
148.	Nyilvánosan hozzáférhetőek-e a Szervezetük gazdálkodására vonatkozó adatok?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	88,7	11,3	